

AZ ATHENAEUM OLVASÓTÁRA

MALMAISON ARKIBALD

ANGOL REGÉNY

IRTA
HAWTHORNE JULIAN

FORDITOTTA
UJKÉRI

BUDAPEST
AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KIADÁSA
1894.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5557-27-9 (online)
MEK-16315

ELSŐ FEJEZET.

Malmaison Arkibald második fia volt Malmaison Clarence Buttnek, a sussexi grófságban. Ama kitüntetésben részesült, hogy 1800. február 29-én született. Két évvel idősebb bátyja, Edward előtte halt meg. Arkibald után nem következtek többé fiuk, hanem négy leány, kik közül kettő zsönge gyermekkorában halt meg, míg a másik kettő felnőtt és férjhez ment. Mivel azonban ezeknek történetéhez semmi közünk, nem is emlékezünk meg többé felőlük.

Mint már maga a név elárulja, a Malmaisonok francia eredetűek és pedig hugenották voltak. Több más kibujdosott francia családhoz hasonlóan, néhány nemzedék után nevöket barbár módon megcsonkítva »Malmsey-nek ejtették ki.

Hogy Josephine francia császárnénak a várkastélya minő alapon viselte ugyanazt a nevet, nem tudom; mindenesetre a sussexi grófságban lakó Malmaisonoknak első sorban lehet hozzá igényük. Birtokuk épen a Sussex és Kent közt levő választó vonalon feküdt. A hozzá legközelebb eső két birtok egyike, abban az időben, melyben történetünk játszik, bizonyos Battledown ezredesé, a másika Pennroyal Rikhardé volt, kinek apja Epsom lord, a hires Foxtól egyetlenegy éjszaka kilencvenezer font sterlinget nyert kártyán. Ez a három család III. György uralkodása kezdete óta barátságos viszonyban állt egymással.

Sir Clarence a honourable Rikhard apjával együtt ült a parlamentben (mindaketten a whigpárthoz tartoztak) s habár Battledown ezredes a tory-párthoz csatlakozott, eme körülmény nem csökkentette barátságukat, sőt a politikai nézetkülönbségek még inkább fokozták esti mulatságaik varázsát, a rókavadászat fárasztó élvezete után, mikor a claret üvegek sem hiányoztak.

Az érdekes Rikhard ur jóval fiatalabb volt, mint két barátja. Arkibald születése idején alig volt husz éves, de annyira komoly, nyugodt s önérzetes ember volt, hogy minden fiatalsága mellett bizonyos szellemi tulsulyt vivott ki két barátja fölött. Ő 1801-ben házasodott meg, nőül véve miss Jane Malmaisont, a baronet nővérét, ki noha tizenöt évvel volt idősebb férjénél, de ötvenezer font sterlinget vitt neki arahozományul.

Pennroyalné asszony csak egy tekintetben érdemel megemlítést; férjhezmenetele után hét év múlva tökéletesen elvesztette az emlékezőtehetségét s azontul hülyének tartották őt. Nehány év múlva, egy őrizetlen pillanatban, vízbe fult, látszólag a saját hibájából, a parkjuk tavába. Nagy pompával temették el; de sajnos, senki sem gyászolta. Gyermekeit nem hagyott hátra.

Vajjon a szegény öreg Jane a Malmaison-családnak első tagja volt-e, akin téboly nyomai mutatkoztak? Egy régi monda szerint a család kibujdosott tagjának a fia szerződést kötött volna az ördöggel, mely abból állt, hogy ő (sir Malmaison) földi életét száznegyven eszten-deig nyújthatja, olyaténképen, hogy minden hét évi élet után következő hét évet a téli álm egy nemében kell töltenie. Eme kegyért aztán a pokoli felség a szokott adót, sir Malmaison lelkét, kötötte ki.

Hogy ez az ügy végre miképen bonyolódott le, mint minden ily esetben, ismeretlen maradt s hogy az érdekes uri ember a harmadik félszázadot taposta-e s az idő megérlelte-e őt arra, hogy végre - a mint szokás - az ördögnek átadja a lelkét, erről hallgat a történet; csupán egy dolgot emlegettek gyakran a család régi iratai, nevezetesen, hogy sir Eustache Malmaison ahányszor csak akart, képes volt a jelenvoltak szemei előtt nyomtalanul eltűnni.

Ugy látszik, hogy ő, eme hasznos sajátságát több ivadékra átörököltette, mert a családi krónikában tanuk aláírásával igazolt elbeszélés található egy különös esetről. Ugyanis egy Malmaison, ki egy a trón ellen szőtt összeesküvésben részt vett s annak meghiusulása után üldözték,

hirtelen eltűnt a várkastély egyik keletre eső szobájában, melyből szabadulni lehetetlen volt, mert az egyetlen kijáratot az üldözők őrizték.

A családi krónika beszéli továbbá, hogy ez az eltűnés nem volt végleges. Az oly titokzatosan eltűnt ember harmadnap mulva ismét mutatkozott, még pedig ugyanazon a helyen, ahol üldözőinek a szeme elől eltűnt. Eleinte a ház megrémült lakói kísértetnek hitték s tova futottak előle; de ő semmivel sem törődve, gyors léptekben ment az ebédlő felé, hol egy darab hideg marhasültet találva, azt oly étvágygyal fogyasztotta el, hogy anyagi mivolta fölött többé senki sem kételkedett. Ekkor általános öröm keletkezett a kastély urának visszatérése fölött; de rejtélyes eltűnésének a titka földérintetlen maradt.

A mi Arkibaldot illeti, őt első gyermekkorában inkább elhanyagolták, semmint elkényeztették. Nyugodt, jámbor gyermek volt ez, ki ritkán sirt; órákig elmulatott egyetlenegy játékszerrel, a nélkül hogy azzal tulajdonképen játszott volna; csak egykedvűleg tartotta azt a kezében vagy a térdei közt. Csak nagyon későn tanult járni és beszélni. Legfeltűnőbb cselekedete az evés meg alvás volt. Ugy látszott, mintha soha sem lett volna egészen ébren, s mintha étvágyát soha sem elégitette volna ki tökéletesen. E szerint, mint azt előre lehetett gondolni, teste feltűnően növekedett szélességben s mikor hetedik évét elérte, tizenkét fonttal volt súlyosabb, mint két évvel idősebb bátyja, Edward.

Különben, úgy látszott, hogy Arkibald, minden közönbös természete mellett is, hajlamot és előszeretettel érzett különböző dolgok iránt, habár ezek szűk korlátok közt nyilvánultak nála. Leginkább szeretett egy tarka macskát, melyet egyszer ajándéku kapott s e mellett egyik kis nővérét; de különös vonzalmat érzett még Pennroyal Rikhard iránt is, habár ez legkevésbé sem adott rá okot. Azonkívül Arkibaldnak határozott előszeretete volt bizonyos helyek iránt. Ugy látszott, legjobban érezte magát a gyermekszobában, ahol aludt s különös ellenszenvet tanusított, ha ama rejtélyes keleti szobába vitték, hol egyik őse oly titkos módon tűnt el.

Sajátságos ellenszenvet érzett még ez a kis különc, megmagyarázhatatlanul, egy igen kedves kis leány, Battledown Kati iránt, ki az ezredes leánykája s kissé fiatalabb volt, mint Arkibald. Ha kényszerítették, hogy körében maradjon, könybe lábbadt a szeme s mivel sem lehetett megnyugtani.

Ha egyszerű emberek gyermeke lett volna, akkor bizonynyal úgy tekintik őt, mint aki szellemi tekintetben nem számít; de mivel egy baronetnek a fia volt, csak épen »sajátságos«-nak tartották.

Azonban a falu vénasszonyai csakhamar azt találták ki, hogy a fiut »megboszorkányozták« s ennek következtében titkos viszonyban volna a gonosz lelkekkel s így ép oly veszélyes lehetne az ő rokonszenvének, mint ellenszenvének a tárgya lenni.

Ezt a nézetet még inkább megszilárdította a tarka cicának korai tragikus kimulása. A szerencsétlen állat csapótörbe esett s eme gyámoltalan helyzetében egy szelindek széttépte.

Ez a szomorú történet 1807-ben esett meg, melynek különös hatása volt a szegény Arkibaldra nézve. Nem könyvekben nyilvánult a szomorúsága, mint más gyermekeknél, hanem komolyabb módon: elvesztette jó étvágyát.

A történetben pedig az volt a legkülönösebb, hogy noha senki sem említette előtte négylábu kedvencének elpusztultát, mégis megtudta annak gyászos végzetét és kimultának a körülményeit. Ekkor hő ohaját fejezte ki, hadd láthassa még egyszer kedvencét; ám eme kívánságát nem teljesíthették, mert már eltemették a hátulsó kert egyik sötét zugában.

Akkor a »sajátságos« gyermek fölkel s minden tétovázás nélkül kilépve a gyermekszobából, végig haladt a folyosón, le a lépcsőkön s az előcsarnokon át egyenesen a kert ama zugához, a hol a cicát eltemették.

Nem győztek az emberek eleget bámulni emez eset fölött. Hiszen a gyermek soha sem ment egyedül oly messze. Nem ellenkezett, mikor őt onnan elvonták; de ama naptól fogva étkezéseit kezdte elhanyagolni s csaknem mindennap visszatért a cica sirjához, melyre merően bámult, a nélkül, hogy akár panaszkodott, akár sirt volna. Ez körülbelől hat hétig tartott s a szomszédság kíváncsiságát sok tekintetben magára vonta. Majd, epileptikus baj rohanta meg egyszerre Arkibaldot. Midőn ebből fölüdült, egy pohár tejet kért, melyet mohón ivott meg; aztán mély álomba merült, melyből csak harminchat óra lefolyása után ébredt föl.

Eközben jelentékenyebb egyéniséggé vált, mint azelőtt. Sokan, a kik ágyát körülállták, a legkülönösebb eredményeit jóslgatták eme természetellenes álomnak. Némelyek ama hiedelemben éltek, hogy azt a csekély eszt is elvesztette, a melylyel eddig rendelkezett, mások meg, hogy mint szellemidéző fog föltünni a jövőben, míg egy rész úgy vélekedett, hogy ez az alvás az örök álom előfutára. Mint már sok más prófétánál megtörtént, minden mást inkább mondtak, csak azt nem, a minek történni kellett.

MÁSODIK FEJEZET.

Arkibald fölébredt végre s fölült az ágyában. Megnyitotta ajkát, látszólag azzal a szándékkal, hogy valamit mondjon; de nyelve megtagadta a szolgálatot s csak dadogott, mint a csecsemő; aztán elkezdett keservesen sirni, miközben ujjait a szájába dugta s elkezdte ezeket szopogatni.

Bárminő baja lett legyen is különben a gyermeknek, azt tisztán lehetett látni, hogy éhes volt. Hoztak neki tejet és kenyeret, korábbi kedvelt táplálékát, de általános csudálkozásra, úgy látszott, mintha nem tudná többé, mit nyujtanak feléje, habár az éhség jelei folyvást mutatkoztak nála.

Mindenféle eledellel kínálgatták, megkísérlették apró falatokat dugni a szájába, - mind hiába, úgy látszott, rágási képességét elvesztette s minden azon módon kijött a szájából. Eközben oly nagy felindulás és zavar keletkezett a ház lakóinál, hogy valamennyi cseléd berohant a szobába, körülállva a folyvást siránczó gyermeket.

Ezek közt volt a ház legkisebb leánykájának a dajkája is, a ki a háromhónapos csecsemőt a keblén tartotta. Erős, egészséges parasztleány volt ez s kíváncsian tolakodott előre, hogy a most oly kétségbeesetten ordító Arkibaldot jobban láthassa.

Alighogy megpillantotta ez a leányt, mind a két karjával feléje kapaszkodott s oly mohó vágyat és türelmetlenséget eláruló kiáltást hallatott, hogy azt csak egyféleképpen magyarázhatta mindenki. Maggie, a dajka, vihogva s elpirulva tette félre a keblén levő gyermeket, hogy a türelmetlenkedő urfit, - ki már félig fogat váltott - emlőjéhez engedje, ki aztán nagy élvezettel szopott, míg jól nem lakott. Miután az eset ily szerencsésen végződött, nevetgélve széledtek szét az emberek, ki-ki dolgai után látva.

Dr. Rollinson, a házi orvos, ki az eseményt komoly figyelemmel kísérte, egyebet látott abban, mint okot a nevetésre. Kevésbé lévén konzervatív, mint kartársainak legnagyobb része, mindig kész volt beható vizsgálat után új nézeteket elsajátítani.

Az itt szembeszökő kérdés az volt: mi lelte Arkibaldot, mi okból sovárgott ő első tápszerforrásunk után, látszólag nem gyermekies szeszélyből, hanem tényleg azért, mert nem tudta, hogy tápszerhez valamely más módon is lehet jutni. Azt lehetett volna gondolni, hogy Arkibald némelyeknek a jóslatait igazolta s hülye lett. Ám beható megfigyelés után, dr. Rollinson arra a meggyőződésre jutott, hogy ez nem úgy történt. Némi üresség mindenestre látszott a fiu arcán; de ez inkább a tudatlanság kifejezéselensége, semmint ostobaság volt. Korábban sem volt ő soha kiváló szellemmel megáldott gyermek, de mostani észtehetsége nem haladta meg a csecsemőét. Ugy tetszett, mintha szülei és testvérei idegenekké váltak volna előtte; bámulva nézett, de nem ismert rájuk.

Soha sem pillantott föl, mikor a nevének szolították, sem annak nem árulta el a legcsekélyebb jelét sem, hogy a közelében folytatott beszélgetést megértette; saját gondolatait és vágyait tagozatlan hangokban s tagmozdulatokban fejezte ki; de a beszéd titka észrevehetőleg érdekelte, mert figyelemmel kísérte a beszélők ajkjárását, ami ezeknél nagy derűtséget idézett elő, kivéve nagynénjét Janet, ki boszankodva nyilatkoztatta ki, hogy ez a gyermek meg van rontva s bizonyosan többet tud, mint a mennyit sejtet. S eme véleményben a szomszédság pletykanepe is osztozott. Azt, a mit Arkibald sajátságos betegsége és természetellenes alvása által vesztett, némileg kiegyenlítette az, hogy oly természetes értelmességet nyert, melyet azelőtt nála nem lehetett tapasztalni. A saját és az anyja nevét elfeledte ugyan, de a helyett megtanulta, hogy kell tanulni. Dr. Rollinson megnyugtatta a boldogtalan Malmaisonné asszonyságot, hogy az a különös változás, melyen a gyermek átment, még legnagyobb előnyére válhatik.

Csakhamar aztán újabb izgalmat ébresztett föl Arkibald. Mig most egyetlenegy szót sem tudott kiejteni, addig a pesztonka egy este dalolni hallotta a fiut, mikor ez lefeküdt.

Értesítették erről legott dr. Rollinsont, ki nagy csudálkozással győződött meg erről. Még inkább csudálkozott pedig, mikor hallotta, hogy az, mit Arkibald dalolt, nem ártatlan gyermekdal volt, hanem oly költemény, mely csillogó boros poharakról és szép leányokról szólt. Tovább tapogatózva rájöttek, hogy ezt a dalt gyakran dalolták Arkibald előtt régebben, különösen Pennroyal Rikhard ur, a ki iránt, mint már említettük, a fiu különös vonzalmat érzett.

A szeretet jó tanító s így a különben nem sok szellemmel megáldott Arkinak megmaradt emlékezetében ez a dal. Arra senki sem emlékezett, vajjon betegsége előtt dalolta-e azt; most azonban mindig olyankor történt ez, mikor lefeküdvé, a szoba boltozatára szögezte a szemét. Az orvos nem tudta miképen magyarázza meg magának ezt a sajátságos körülményt. Miképen lehetett az, hogy ez a gyermek, emlékezőtehetségének hajótöréséből, csupán ezt a dalt menthette meg, melynek tartalmát még nem is értette?

Ez az eset annyira érdekelte az orvost, hogy különféle kísérleteket tett annak kipuhatolására, vajjon a gyermek mindig ugyanazon a helyen és ugyanoly viszonyok közt dalolt-e s vajjon öntudatosan tette-e ezt, avagy csupán gépiesen, miközben lelke másfelé kalandozott?

Egy este, mikor a fiu lefeküdt, lámpát vitt be ennek a szobájába, úgy helyezve azt el, hogy világa az ágyra vetődjék, míg a szoba többi része homályban maradt.

Arkibald egy hangot sem dalolt. Az orvos többször ismételte ezt, hasonló eredménnyel. Egyizben Rikhardot a gyermekszoba mellett levő helyiségbe hívta dr. Rollinson s elénekelte vele azt a dalt, úgy hogy Arkibaldnak meg kellett hallania.

Hallotta is, a nélkül hogy figyelemre méltatni látszott volna. Majd, első izben betegsége óta, összehozták Rikharddal. Miután a gyermek egyideig némán bámult a nagybátyjára, nyilván látható ellenszenvvel fordult el tőle s attól fogva nem lehetett rávenni, hogy saját jószántából közeledjék hozzá. A régi vonzalomból heves ellenszenv keletkezett.

Arkibald bámulatosan rövid idő alatt újra megtanult járni és beszélni s mig addig a világ leghallgatagabb gyermeke volt, most mindenkit csudálkozásba ejtett soha sem nyugvó tudásvágyával. Minden kérdése éles megfigyelő tehetséget tanusított s nem közönséges értelmet árult el s oly tulajdonságokat, melyeket az előtt nem is sejtettek nála. A ki egy év mulva találkozott vele betegsége után, nem ismerhetett benne az egykori Arkibaldra. Ugy látszott, mintha a szellemi tekintetben elveszett első hét évét egyetlenegy esztendő alatt pótolta volna ki. Semmi sejtelve sem volt többé multja felől; a mi a régi gyermekből még megmaradt, az csak az egészséges, jól kifejlődött test volt; minden más tekintetben azonban egészen új jelenség volt. Még régi hajlamai is, - mint ezt Pennroyal Rikharddal szemben is tapasztaltuk - megváltoztak. Így például mikor az egykor annyira kegyelt cicának a sirjához elvezették, a legcsekélyebb fölindulást sem tanusított, sőt úgy tetszett, mintha valamennyi macska iránt nagy ellenszenvet táplált volna, mig most a kutyákkal, melyektől azelőtt oly nagyon félt, örömet játszott. Vérmérséklete is megváltozott. A félénk, engedelmes, csöndes gyermekből dacos, vállalkozó, bátor gyermek lett.

Már most meg lehetett jósolni, hogy utat tör magának a világban.

- Nem, orvos, én nem hihetem, hogy ez ugyanaz a gyermek volna, - szólt egyizben lady Malmaison, midőn egy nap a házi orvossal pikétet játszott; - én ugyan nem ismerek ebben a szilaj, dacos fiuban az én kis Arkimra. Tegnap még a bátyját, Edwardot is megverte; mit szól ön ehhez, doktor?

- Azt mondom én erre, lady Malmaison - viszonzá az öreg ur - hogy az asszonyok mindig elégületlenek. Emlékszem még, mikor ön a csöndes, szelid kis Arkiját együgyü fickónak

nevezte s most, midőn ő, csudálatos és szerencsés véletlen folytán, egészen megváltozott, azt szeretné, hogy újra előbbi állapotában látná. Mindig következetlenek az asszonyok, - tevé utána dörögve az orvos, miközben burnótszelencéjéből egyet szippantott.

- De hát ki hallott olyat valaha, hogy valamely gyermeknek a természete egy pillanat alatt megváltozik? - kérdezte lady Malmaison.

- Hát nem jobb-e ez, mintha lassankint változik meg? Hiszen ez a dolog nem is oly csudálatos, mint azt némelyek képzelik. A gyermek, születése után, álomba merült, melyből hirtelen fölébredt. Ez az én nézetem a dologról. Addig csak álmodott s csak most kezdett élni fokozott erővel, hogy az elmulasztottat kipótolja. Arra, hogy mit álmodott, nem emlékszik többé s ezt én nagyon természetesnek találom.

- De hiszen emlékezett ő, ama bizonyos dalra.

- Ez csak fizikai, tisztán gépies cselekmény volt, - válaszolta az orvos. - Ha ő ezt előre elgondolja, nem képes megtenni. Tudja ön azt, hogy a test ép úgy nő alvásközben, mint ébrenlétben; így megvan emlékező tehetsége is, melynek semmi köze a szelleméhez. Vajjon mikor ön kézimunkája mellett ült, nem dudolt-e valamely dalt, mialatt egészen másra gondolt, mondjuk például lady Suafflenek a hadnagy által megszöktetéséről!

- Ej, doktor!

- Nagyon természetes - s ha én abban a pillanatban betoppanok, sejtelve sincs önnek arról, hogy mit dalolt s csak is a szöktetésről tudna beszélni. Nincs-e igazam?

- Ha így fogja ön föl a dolgot, akkor igaza van, - sohajtott lady Malmaison, a nélkül hogy teljesen meggyőződnie látszott volna s folytatta a pikétet a doktorral.

HARMADIK FEJEZET.

Emlékeztünk már Battledown Katiról, kinek jelenléte Arkibaldban, megfoghatatlanul, mindig nagy ellenszenvet ébresztett. Mintegy két évvel a fiu »ébredése« után, a mint dr. Rollinson Arkibaldnak különös megváltozását nevezte, újra találkozott ez a kis leánynyal s az egykori ellenszenv most a leggyöngédebb szeretetté változott. Ugy látszott, mind a kettejüket elbájolta a viszontlátás, s egymásnak a társaságában érezték magokat legjobban.

Arkibald, ki környezetével szemben dacosan, zsarnokilag viselte magát, meghajolt a kis szépség előtt. Vele szemben szelid, szeretetreméltó és előzékeny volt s a leánykával való társalgás, kétségkívül, nagy befolyással volt a jellemére. Van egy gyönyörű kép, mely ezt a két gyermeket ábrázolja. A híres sir Thomas Lawrence műve, mely most a dr. Rollinson tulajdona. A sötét szemű, fekete fürtű fiu bátran, önérvényesen néz a szemlélőre, kissé védő helyzetben állva a leányka elé, ki kissé félénken, félig álméklodva pillant föl özszemével lovagjára, kis kezét bizalommal téve az övébe. A leánykának van még egy másik képe is, tiz évvel későbből, de Arkibaldnak, sajnos, csak ez az egy képe maradt. Beszélük, hogy 1823-ban ő volt az egész környéken a legszebb ifju.

Kölcsönös vonzalmuk, úgy látszott, éveikkel folyvást növekedett. Bármily fiatal volt is Kati akkor, jellemét meg lehetett ismerni; saját ösztöne szerint szeretett cselekedni, de egyszersmind számító volt s olykor önfejtő; azonban Arkibald iránt való szeretete fölött senki sem kételkedhetett. S ez oly lovagias modorban mutatta ki hódolatát, mely inkább emlékeztetett a tizen-negyedik, semmint a tizenkilencedik századra. Féltékenysége, szerelmének tárgya iránt, nem egyszer szolgált a felnőttek mulattatására. Így, egyszer, a tizenkét éves fiu, megbizta Battledown ezredes, Katinak az apját, hogy az ő nevében hívja ki párviadalra Pennroyal Rikhard urat, minthogy ez merészelte Katit magához vonni és megcsókolni. Szerencsére, az ügyet vér nélkül el lehetett intézni Rikhard urnak ünnepies bocsánatkérése s amaz ígérete által: hogy azt a vakmerőséget többé nem követi el.

Végre is a szerelmes gyermekek apái komolyabb világításból nézték ezt a kölcsönös vonzalmat. Miért ne lehetnének ők később egymáséi. Persze Kati fényesebb házasságra is számíthatott volna; de nem is szólva a két család barátságos viszonyáról, Arkibald anyagi viszonyai igen jól álltak, mivel anyjának egy öreg nagynénje, a Cornwallban lakó miss Tremont, kinek vagyona hetvenezer font sterling értéket képviselt, őt tette örökösévé.

Aztán még azt sem lehetett tudni, vajjon nem örökl-e végre is a Malmaisonok címét és vagyonát, mivel a bátyja, Edward, gyöngé, beteges fiu volt, kinek mindama testgyakorlatokról, melyekben Arkibald kitűnni kezdett, vézna testalkata miatt le kellett mondania.

Ily körülmények közt, mind a két részről kedvező szemmel nézték a szerelmes fiatal párt s gyakran engedték őket egymással találkozni. Csak Arkibald és Kati, eme regényes hajlamu gyermekek játszták, mintha ezernyi akadály torlódnék utjukba. Beszéltek titkos összejövetelekről, szöktetésről, terveik fölfedezéséről s látták lelki szemeikkel, amint a kegyetlen szülők őket egymástól örökre elválasztják.

Sir Clarence, eme vidám, kedélyes férfi 1811. dec. 27-én a következő levelet irta dr. Rollinsonnak:

»Karácsonyünnepünket regényes esemény zavarta meg. Katit, Battledown ezredes egyetlen leányát Malmaison Arkibald ur megszőktette. A szökevények az ebédlő ablakán át tüntek el s mielőtt utolérhették őket, az alkertsz a szerszámkamrában, ott a kert hátulsó részén, férjnek és feleségnek nyilvánította ki a gyermekeket. Most a parlament elé kérvényt kell beterjeszteni, hogy ezt a házasságot érvénytelennek mondja ki mindaddig, míg az illető személyek a gyermekszobából ki nem nőnek.«

Néhány héttel emez érdekes esemény után, a szegény Jane nagynéni a halastóba fult, mely a Malmaison és Pennroyal-családok birtokai közt feküdt. Néhány lépcső vezetett le a vízhez s csonka fűzfák koszorúja vette körül a tavat, mely csekély kiterjedése mellett jelentékeny mélységű volt. Fenekét iszap lepte el s ha Jane néni fölbukkanásakor észre nem veszik, ott heverhetett volna az iszapban itéletnapig is, a nélkül hogy valakinek sejtelve lett volna a sorsáról.

Pennroyal Rikhard ur, eme baleset után diszes vasráccsal vétette körül a tavat s eme cselekedete némely megjegyzésekre adott alkalmat. Miért nem tette ezt előbb? Miképen történhetett az, hogy a szegény asszony környezetétől megszökhett s észrevétlen juthatott el a tóig, hogy ott, minden ok nélkül, tél idején, a jéghideg vízbe vesse magát?

Mivel mindenki tudta, hogy ötvenezer font sterlingje, halála után férjére száll, általában ama véleményben voltak az emberek, hogy a szegény öreg együgyű asszonyt jobban kellett volna őrizni.

Malmaison Arkibald volt az, a ki véletlenül a tó mellett haladva el, valamit mozogni látott a vízben és segélyért kiáltott.

Néhány ember sietett elő s a fiu izgatottan szemlélte a mentési kísérletet. De csak a holttestet szabadithatták ki a vízből.

Arkibald nagyon szerette nagynénjét s csudálatosan, ő volt az egyetlen, a kire lelke sötétségében is ráismert s a kinek a társaságában, látszólag, jól érezte magát. Arkibald inkább izgatottságot mint szomorúságot mutatott nagynénjének kimulta miatt és senki sem vehette rá, hogy az eset felől beszéljen; de Rikhard bátyja iránt időnkint oly ellenséges érzületet mutatott, mely mindenkit csudálkozásba ejtett. Vagy rá sem nézett, mintha figyelmére érdemes sem lett volna, vagy hidegen, büszkén pillantott rá, míg Rikhard ur zavarodva le nem sütötte a szemét. Senki sem tudta magának megmagyarázni azt a szelidséget, melylyel ez, fiatal rokonának a magaviseletét fogadta. Pedig, a szerencsétlenség előtt a fiut gyakran igen nyers szavakkal illette; - lehet, hogy a csapás meglágyította a szívet.

Lassankint azonban az egész eset feledékenységbe ment s a boldogtalan teremtes nevét alig emlegette többé valaki.

Más változások fordultak elő a családokban. Kati átvette a házvezetést, mivel anyja betegeskedett s így fiatal imádóját ritkábban látta, mint azelőtt. Értésére adta, hogy most illőbb volna őt tűzhelyénél meglátogatni, mint ezt Rikhard ur és mások is cselekszik. Noha a fiatal hölgy még csak tizenhárom éves volt, már is szépségnek tartották, ki a hódolatokat egy hajadon méltóságával és tartózkodásával tudta fogadni.

Pennroyal említésénél egyizben így szólt hozzá Arkibald:

- Hogy tudsz te egy lélekzet alatt engem más férfival említeni? Ugy látszik, Kati, elfeledted, hogy mi két évvel ezelőtt, karácsonykor megesküdtünk.

A leányka erre így válaszolt:

- Bohó fiu! Hiszen az nem volt igazi házasság, mert a valódi esküvő templomban megy véghez a pap előtt s a menyasszony fehér fátyolt visel.

- De hát én mégis megsöktettelek, - szólt Arkibald töprengő arccal.

- Szöktetés négylovas kocsival és kovács¹ nélkül? Hiszen te álmodozol.

- Azt akarod ezzel mondani, Kati, hogy nem vagy feleségem? - kérdezte Arkibald elsápadva.

¹ Célzás a gretna-greeni híres kovácsra.

- Sem a tied, sem a másé nem vagyok, Arkibald ur!

- Kati! - kiáltott föl a fiu hevesen, miközben a vér arcába tolult, - vigyázz, nehogy máshoz menj nőül! Nem látom át egyébiránt, mi különbség van kovács és pap közt. Jegyezd meg magadnak, hogy ha máshoz mégy feleségül, annak az embernek meg kell halnia. Én értek a kardforgatáshoz és a pisztolykezeléshez is!

- »Oh, Arki, ne légy oly kegyetlen hozzám, hiszen jól tudod, hogy soha más férfit, mint téged, nem fogok szeretni s ha az ádáz sors minket elválasztana!« - A leányka ezt kedvelt könyvükből »*Evelin*«²ból idézte s Arkibald igen jól tudta ezt. Oly gyakran olvasták ők ezt a könyvet, hogy egyes pontjait emlékezetben tartva, széltere alkalmazták, a nélkül hogy ők magok észrevették volna az idézést.

- Monddd, hogy örökké enyim maradsz! - kiáltott föl Arkibald.

- Nem, lord, igazságtalanság, ily vallomást tőlem kicsikarni, - oh nem, Arki... ezt nem szabad tenned; a könyv csak ezt mondja: »Orville lord megcsókolta a kezét...«

- De én nem vagyok Orville lord s ott csókollak meg, a hol nekem tetszik; a könyvvel én mit sem törődöm. Téged azonban legjobban szeretlek! - tevé utána a szenvedélyes Arkibald, sodrából kijöve.

- Nagyon derék, fiatal ur! - kiáltott dr. Rollinson.

Észrevétlenül kihallgatta az öreg ur a gyermekek beszélgetését s jóízűen nevetett rajta.

- Ugy-e, Arki, a könyvek igen jók játszani, de ha komolyan akarunk beszélni, akkor a saját szavainkat alkalmazzuk?

S nyájasan megveregette az udvarló fiú vállát.

- Ne félj; szívesen hozzád megy ő feleségül, mihelyt látja, hogy más szép leányoknak is a szemükbe kacsintgatsz. Vannak ilyenek nagy számmal, mint magad is tapasztalni fogod.

Ezt mondva, az orvos kivezette Arkibaldot a szobából, a nélkül hogy Katinak boszus pillantásaival törődött volna. Az öreg ur igazi nőismerőnek képzelte magát. Ha ez a hit jogosult volt, akkor ő kiváló férfi lehetett.

² Egy akkor nagyon kapós érzékeny regény címe.

NEGYPEDIK FEJEZET.

Malmeisonhouse 1867-ben részben leégett, két év múlva pedig a még fennállott részt lebontották, hogy helyet csinálhassanak a tervezett vasutnak, London és a déli partvidék közt. Ezt ugyan még mai napig sem építették ki s még mindig mutatja egy fűborította kőhalmaz, hogy hol állt a tisztos, vén kastély. Abban az időben azonban, a melyben történetünk játszik, pompás szürke épület volt az a kastély, mely kis magaslaton, nagy fák környezetében állt. A közép része s jobb szárnya Erzsébet királynő korában épült, míg a bal szárnyát később építette Wren Kristóf vagy az ő iskolájából kikerült valamelyik építész s habár ez az épület jellegével öszhangban állt, belseje tágasabb volt s falai nem látszottak oly tömöreknek. A régi építmény falai, különböző részein négy lábnál vastagabbak voltak, sőt a szobák közfalai is némely helyütt két lábnyi vastagok.

Számos szoba gobelinnel volt borítva s mikor a kastélyt lebontották, több titkos folyosót fedeztek föl a falak közt, melyek által a szobák egymással összeköttetésben voltak s hová a falakon alkalmazott rejtett ajtókon át lehetett jutni. Az épület két emeletből meg egy padlás-lakásból állt, mely azonban nem volt oly terjedelmes, mint az alatta levő emeletek s szobáinak különböző magasságát három-négy lépcső egyenlítette ki. Szabálytalanul épített sötét folyosó vezetett a központi épület első emeletéből a jobb szárnyba, melynek mind a két oldalán szobák nyíltak.

A jobb szárny végén volt ama keleti szoba is, melyről már emlékeztünk. Tulajdonképen csak egy mellette levő nagyobb szobán át lehetett abba jutni, ehhez pedig a sötét folyosón át. Így volt ez 1745-ben, sir Charles Malmaison titokszerű eltűnése idejében. Ám, a jelen század elején ajtót vágtak a külső falon, honnan fedett kőlépcső egy kis udvarra vezetett. Ezáltal ama szoba a többi lakosztálytól némi tekintetben függetlenné vált. Lakója a mellékszobába nyíló ajtót elzárhatta s a másikon tetszése szerint járhatott ki s be, a nélkül hogy azt valaki tudhatta.

A mi a kis udvart illeti, ennek egy részét azelőtt lóistállónak használták, de később ezt a kastély másik részében rendezték be, habár az istálló megmaradt ott a maga minőségében. Ha valaki a fedett kőlépcsőhöz akart jutni, annak mindig ama kis udvaron kellett keresztül menni.

Az olvasó emlékszik talán, hogy Arkibald »álom-korszaká«-ban - a mint dr. Rollinson magát kifejezte - megfoghatatlan ellenszenvet mutatott ama keleti szoba iránt. Talán valami oly dolgot sejtett ott, mi józan gondolkozásu ember előtt rejtve marad. Bármint volt is, most különös előszeretettel mutatott eme szoba iránt s tizenkét éves kora óta állandó tartózkodáshelyül rendezte be magának, hová nőszemélyeknek a belépést csak kivételes kegyből engedte meg. Abban az időben még igen sok ember többé-kevésbbé babonás volt s nem mindenik fiatal fiu mert volna ama »kisérteties szobá«-ban hálni, annál kevésbbé, mert a kastélynak ama része most teljesen lakatlan volt.

Arkibald azonban nem félt sem természetes, sem természetfölötti dolgoktól. Eltávolította a falakról a pókhálót s fölaggatta azokra kincseit, melyek fiatal szívének örömet okoztak: puskáját, kardját, halászó szerszámait s lovagló ostorát. A szüette régi butorokat kihányatta s azok helyett kemény faszékeket s asztalokat rakatott be, meg egy széles könyvvállványt, melyen Arkibald kedvelt könyvei: »A horgászat mestersége«, »Ezeregyéjszaka«, »A fiatal fürjészeb«, Miss Burne »Eveliná«-ja sat. álltak.

A kandallóban lobogott a tűz s a szoba ezáltal sokkal barátságosabbnak látszott, mint sokan képzeltek. Hosszu, keskeny s viszonylag alacsony volt ez; a rácsos ablakok négylábnyi mélyen voltak a falba vágva, kékes zöldbe játszó, megfakult gobelinek fődtek még a falakat s

régi, fekete keretben ott függött a kandalló fölött sir Godfrey Kreller által festett arcképe ama híres baronetnek, aki ebben a szobában oly titokszerűen eltűnt.

Mellkép volt ez és sir Charles egyenruhát viselt; egyik keze a kard markolatán pihent, míg a másik keze mutatóujjával lefelé mutatott, mintha ezt akarta volna mondani: »ebben az irányban tűntem én el!«

A kandalló az ablakokkal átellenben levő fal mellett volt alkalmazva, mely válaszfalul szolgált.

Nos, mi lehetett eme válaszfal tulsó oldalán?

A folyosóra nyíló nagy szoba nem lehetett, mert ez egy vonalban feküdt a keleti szobával, a déli szárny homlokzatán. Maga a folyosó sem lehetett, habár egy darabig egyenközüleg vonult el a keleti oldalon. De ennek ajtaja nagy, sötét térségre nyílt, melyet, noha ép oly tágas volt, mint egy rendes szoba, csak lomtárnak használtak. Ez a lomtár lett volna tehát az, mely a keleti szoba választófala mögé esett? Még ez sem. Ha a lomtár falán ablakot vágtak volna, nem az Arkibald szobájába lehetett volna látni, hanem egy keskeny, sötét folyosóba, mely négy kőfal közé szorult s látszólag semmi más célja nem volt, mint hogy némi építészeti ügyetlenségről tanuskodjék. Jelenleg semmiféle nyílás nem vezetett ebbe az udvarba; még belé sem lehetett látni, hacsak valaki föl nem kuszott a tetőzetre, hogy onnan letekintsen. Tény, hogy ennek az udvarnak a minőségéről csak azok a munkások adhattak fölvilágosítást, akik koronkint a fedélzetet tatarozták. Persze, ha az épületet részletes vizsgálat alá veszik, ezt az udvart könnyen fölfedezhetik; de hát emberemlékezet óta senkinek sem jutott eszébe ilyesmi.

Egy ily vizsgálat még egyebet is földerített volna. Nevezetesen azt, hogy a sötét udvar legalább tizenöt lábbal rövidebb s huszonöt lábbal keskenyebb, semmint lennie kellett volna.

Arkibald ép úgy nem sejtette ezt, mint bárki más, sőt nagyon valószínű, hogy soha sem pazarolta a gondolatait építészeti tervekre; azonban szépapjának az arcképe folyvást lebilincselte figyelmét. Minthogy pedig ez a kép úgy volt fölakasztva, hogy a kandalló mellett levő székről kényelmesen lehetett nézni, Arkibald órákig elnézegette ezt merengő szemmel.

De mire mutathatott Sir Charles, balkezének mutatóujjával? S mit jelenthetett az az átható pillantás, mely a festett szemből rá vetődött? Ha ő a kinyujtott ujj irányát követte, úgy tetszett neki, hogy az körülbelül öt lábnyira a kandallótól egy pontra mutat.

A szoba talaja vastag, időtől barnult tölgyfalapokból állt s úgy látszott, azon a helyen kevésbé szilárd, mint egyebütt. Nos, Arkibald úgy gondolkozott, hogy nem ártana, ha ő tréfából léket vágna a padolaton s megvizsgálná, mi lehet az alatt. Hogy eme szándékát megvalósíthassa, titkon fűrészt, kalapácsot, vésőt kerített s egyszer családja távollétét fölhasználva, szobájába zárkózott s munkához fogott. De nem volt ez könnyű munka, mert a kemény tölgyfa eleinte ellentállt minden kísérletnek.

Miután negyedóráig kevés sikerrel furt és vésett, néhány pillanatig pihent. Az a padló, melyet munkába vett, egyenközüleg nyult a többivel a falig; rövid, mintegy tizenöt hüvelyknyi hosszú s határozottan az a célja volt, hogy hézagot töltsön be, vagyis a padló folytonossági hiányát pótolja. A két egymáshoz illesztett padló végei közt meglehetősen hézag látszott s Arkibald minden gondolkozás nélkül dugta vésőjét ebbe a kis nyílásba.

Úgy tetszett neki, mintha ezáltal a hasadék valamennyire tágult volna s a véső még mélyebben is behatolna. Most elkezdte ezt ide-oda hajtogatni s nagy öröme, csakhamar félrecsuszott a rövid deszka s ezáltal kis, hosszukás üreg látszott, melybe kíváncsian pillantott alá a fiatal fölfedező.

Azonban sem drágakövekkel telt edényt, sem oly okiratokat nem látott abban, melyek családjának a sussexi grófság tulajdonjogát biztosították volna; nem volt abban egyéb, mint egy kilenc hüvelyk hosszú ezüst vessző, mely dugaszhuzó módjára volt csavaritva. Egyik vége széles, lapos gombban végződött, a másik vége pedig tompa hegyben? Semmi más nem volt az üregben, - sem a legcsekélyebb fölvilágosítás arra nézve, mi okból rejtették ide ezt a vesszőt s mi célja lehetett ennek?

És mégis, - gondolta Arkibald, - ha ennek valamely célja nem volna, nem rejtették volna ezt ily gondosan ebbe az üregbe! A képet, nagyon hihetőleg, abból a célból festették, hogy ez a vessző hollétét elárulja. Vagy volt még valami más is az üregben, vagy pedig ez valamely még megmagyarázhatatlan célul szolgál, annyi bizonyos.

Idáig jutott következtetésében Arkibald, miután az üreget még egyszer gondosan megvizsgálta s ama meggyőződésre jutott, hogy ez egy másikkal nincs összeköttetésben.

Majd a vesszőt vette szemügyre, forgatva azt mindenfelé abban a reményben, hogy valami jel talán elárulja a vesszőnek a célját. Végre is sikere volt vizsgálódásának, mert lapos gombján, kissé megkopva, a 3 és 5 számot látta, egyiket a másik fölé helyezve, mint az egyszerű tört-számot szokás, így: $\frac{3}{5}$. Ekkor arról győződött meg, hogy a vesszőnek csavarodottságát nem esetleges körülmény idézte elő, mint azt egyelőre képzelte, hanem szándékosan lett ekép sodoritva, ismeretlen célból.

Eme végkövetkeztetések, természetesen, még inkább fokozták kíváncsiságát; de egyelőre abba hagyta kutatását. Arkibald okos fiu volt, de nem gyakorlott detectiv s a rejtély megoldása bajosnak látszott első pillanatra. Váltig törte a fejét a 3 és 5 számon. Először azt hitte, lábat majd hüvelyket vagy rőföt jelent az: össze is adta, ki is vonta a számokat, de mind hiába. Csak egyet nem tett, t. i. azt, hogy valakit a titkába avasson; még Katinak sem szólt erről. Becsvágya volt az, hogyha a titok csakugyan fölfedezhető, ezt az érdemet egyedül magának tulajdonithassa.

Végre, miután néhány napig sikertelen kísérleteit egyre nagyobb türelmetlenséggel folytatta, a vesszőt ismét visszatette rejtekébe, ama szilárd elhatározással, hogy nem foglalkozik többé azzal, hanem teljesen az időre és a véletlenre bizza a fölfedezést.

Mindamellett, hogy ez kétségkívül okos terv volt, ép oly kevésbé látszott inyére lenni, mint a többi. Elmult egy év s a vessző háborítatlanul heverhetett rejtekében.

Lassankint kezdte gondolatait elterelni a megoldatlan rejtélytől s más érdekek foglalkoztatták a lelkét. Nagynénjének szomorú esete, Kati iránt érzett szerelme, tanulmányai, jövőbeli kilátásai, szóval száz különböző dolog bilincselte le figyelmét s az ezüst vesszőt csaknem elfeledte.

Az 1813-dik év második felében azonban a véletlen nagyon figyelemreméltó fölfedezéshez segítette.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Említett év őszen vett részt először a rókavadászatokban Arkibald s két izben annyira szerencsés volt, hogy közvetlen szemtanuja lehetett annak, mikor a farka a rókát elcsipte. Ohajtására a rókafejeket kikészíttette szobadiszül, hogy aztán azokat a falra a kandalló mellett fölakaszsa.

A fal a kandalló mögött nem volt gobelinnel bevonva. Az említett kép közvetlen a deszkázott falon függött, mely az egész szobát a gobelinek mögött négy láb magasan körülvette; azon felül a falak csak mészvakolattal voltak borítva.

Arkibald most alkalmas helyet keresett a rókafejeknek s elhatározta, hogy azokat valamivel a deszkafal fölött akasztja fel. Egyiket a kandallótól balra szögezte fel. A szegek könnyen hatoltak be a kemény mészvakolatba; most gondosan kimérte a megfelelő helyet a jobb oldalon s hozzáfogott a másik fej fölszegezéséhez. Ám ezuttal a szeg nem hatolt a falba, és mikor a kalapáccsal erősebb ütést alkalmazott rá, a szeg meghajlott, a kalapács a falat érte, mely sajátságos kongást hallatott, mintha ott a fal fémből lett volna.

Némi vizsgálat után észrevette, hogy azon a helyen mintegy három hüvelyk átméretű kerek vaslap van, melyet, nehogy a színe a falétól elüssön, bemeszelték.

Mit jelenthetett ez?

A fiu elővett egy szeget s elkezdte azzal a meszet lekapargatni, hogy meggyőződhessek, vajjon csakugyan vas-e az, vagy valamely más érc s ekkor kis mozgó lapot fedezett föl, minő a zárak kulcslyukát szokta földni. Félretolta ezt s kis kerek nyílást pillantott meg.

Most Arkibald bedugta a szöveget s azt fedezte fel, hogy ez a lyuk egyenes irányban volt a falban s mélyebben, semhogy a szöggel a végét elérhette. Meddig terjedt ez s mi lehetett a végén, el nem tudta képzelni.

Képzeljük mi őt most abban helyzetben, a mint a szöggel kezében a széken állt, a fölött töprengve, mi célja lehet eme titokzatos nyílásnak?

Eközben esetleg félre néz s szeme találkozik az őset ábrázoló kép átható tekintetével, mely némán szegeződött rá, csak a legyőzhetetlen kényszer által akadályozva, hogy ajkát meg ne nyissa s megmondja neki, mit kell tennie. De folyvást mutatott az ujjával - mire? Hát természetesen a padolat alatt rejlő üregre, de nemcsak erre, mert ha pontosan oda pillantunk, észreveszszük, hogy a fölfedezett lyuk az egyenes vonal központját képezi, a mutatóujj hegye és az ezüst vesszőt rejtő üreg közt. Azonkívül, a falban levő lyuk, a mennyre szemmértékkel megítélni lehet, három lábnyira esik a mutatóujjtól s öt lábnyira az üregtől.

E szerint a számrejtvény, a három az öt felett, meg van oldva s nem marad egyéb hátra, mint a szerint cselekedni.

Arkibald nem csekély izgatottsággal ugrott le a székről; azonban első gondolata az volt, hogy megnézzé mind a két ajtót, jól be vannak-e zárva. Aztán kipirult arccal, dobogó szívvel gondolt a titokra.

Képelete élénk színekben ecsetelt neki minden kigondolhatót; de újra hideg borzongás futott végig idegein s attól is tartott, hogy semmi eredményre nem juthat.

De nem, - hátha valamely rég elfelejtett titok, melynek fölfedezésére ő van hivatva, nyugszik ott - ősenek, a külön sir Charlesnek a titka, a kinek az arcképe ott a kandalló fölött függ?

Vajjon mi lehet az?

Talán valamely talizmán avagy ördögös könyv, mely megtaníthatja őt, miként kell eltűnni tetszése szerint, gyorsan, mint a gondolat, egyik helyről a másikra - sőt talán szellemidéző is lehet, minden természet fölött való erővel felruházva!

Izgatottan, remegő kézzel tolta félre Arkibald a rövid deszkát s kivette rejtekéből az ezüst vesszőt. Aztán fölhágott a székre s bedugta azt a lyukba, melybe épen beleillett. Mielőtt egészen benyomta volna, pillanatig szünetelt.

Minden efféle történetnél, melyet ő olvasott, a varázstitkok tulajdonosai csak hasonló értéknek, például lelküknek a fölládozásával juthattak azokhoz. Azt, hogy vajjon Arkibald hitt-e valamely veszélyben, avagy elhatározta-e magát, szilárdul dacolni azzal, nem tudjuk; elég az hozzá, nagyot lélegzett, összeszorította ajkát s bátran benyomta a vesszőt, egészen a nyílásba. Ez, a behatolás után, lassan megfordult: hajlásai alkalmasint találkoztak a lyukban a megfelelő csavarokkal.

A titkok bátor kutatója folyvást erősebben nyomta a gombot s eközben különös zörej keletkezett, mely őt arra készítette, hogy hirtelen balra pillantson.

Mi történt a kandallóval?

Ugy tetszett, mintha jobb oldala legalább egy lábnyira előre tolult volna, míg a bal ugyanoly távolságban a falba huzódott vissza.

A kandalló tüze azonban folyvást égett, a nélkül hogy lobogásában akadályozva lett volna.

Első pillanatban azt hitte Arkibald, hogy a kandalló összeomlik; de miután álmélkodásából magához tért, behatóbb szemlélődés után fölfedezte, hogy a kandallónak egész tömör kőépítménye mozgó korongon áll.

Az ezüst vessző érintette a szerkezet rugóját, mely a gépezetet mozgásba hozta s egy nem is sejtett bejárat, mely a vastag falba vezetett, tárult föl.

Arkibald leugrott a székről és sikerült neki minden fáradság nélkül a kandalló jobb oldalát eléggé előretolni, hogy eme falnyíláson át egy ismeretlen terjedelmű barlangba lepillanthasson. Sajátságos száraz levegő csapott föl hozzá s az abban uralkodott sötétség áthatolhatatlannak látszott.

Arkibald visszahökken pillanatra; hiszen ő még gyermek volt s oly időben élt, melyben a szellemeket és kísérteteket nem csupán a vénasszonyok hitték. De neki erős akarata volt s ha egyszer föltette magában, hogy a dolgot alaposan megvizsgálja, nem riasztotta vissza semmiféle akadály, mit sem törődve azzal, akármi történik.

Gyertya nélkül azonban lehetetlenség volt a titokzatos barlangot megvizsgálni.

Elővett egy gyertyát, meggyújtotta, belépett a nyíláson s boltozatos alagutba jutott, közvetlen a kandallótűz mögött, melynek melegét, a falat megtapintva, érezni lehetett. Az alagut, mely balra kanyarodott, körülbelül hat láb magas s harmadfél láb széles volt. Arkibald kényelmesen járkálhatott abban.

Első gondolja azonban az volt, hogy a mozgó kandalló gépezetét megszemlélje.

Ügyes, de egyszersmind egyszerű volt ez a találmány s minden egymással kapcsolatban álló rész oly kitűnően volt készítve, hogy még oly sok-sok év után is teljesen megfelelt a gépezet a célnak, épügy mint egykor.

Miután Arkibald a csavarok hézagaiba némi kevés olajat csepegtetett, a nehéz kőépítmény ép oly nesztelen és könnyen nyílt meg és zárult be, mint a saját állkapcsa.

Belülről, az ezüst vesszőnek a lyukba tolása által, ép úgy föl lehetett nyitni mint kívülről s miután Arkibald ismételt kinyitás és bezárás által a gép tökéletes szerkezete felől meggyőződött, zsebébe tette a vesszőt, helyre tolta a kandallót s gyertyával a kezében előre haladt az alaguton.

Mintegy tiz lépésnyire egy falra bukkant. Óvatosan szemlélte a szögletet, melyben nagy bámulatára, nehéz, sötét vassal borított ajtót pillantott meg, mely, kulccsal a zárban, félig nyitva volt, mintha valaki épen most lépett volna ki onnan, sietségében elfeledve az ajtót bezárni maga után.

Arkibald lassan egészen föltárta azt. Kissé csikorgott a fölnyitáskor. A légvonat lobogtatta a gyertya lángját, úgy hogy Arkibald pillanatra megállt.

Ugy tetszett neki, mintha az ismeretlen helyiségben különös árnyalakok táncolnának. A másik pillanatban azonban már átlépte a küszöböt s bolyongásának céljához ért.

Eleinte keveset láthatott; de aztán észre vette, hogy egy nagy szobában van, melynek ottlétét sehogy sem tudta magának megmagyarázni.

A jobban értesült olvasó azonban már tudja, mely irányban kellett ezt a szobát keresni, t. i. a titokzatos, kifürkészetlen térben, a sötét udvar és a keleti szoba közt.

Óvatosan haladva előre Arkibald, most egy ódon alaku fali gyertyatartót fedezett föl, melybe gyertyáját beillesztette. Csak aztán vehette a tárgyakat szemügyre.

Tágas, meglehetősen magas boltozatu terem volt ez, oly sajátságos, komor pompával földiszítve, mint a kastélyban egyetlenegy szoba sem.

Nehéz tölgyfaoszlopok tartották a boltozatot; a padolat csiszolt márványkockákból állt; a falak nem voltak gobelinekkel borítva, csupán életnagyságu, vízfestésű alakokkal, melyek, a mennyre Arkibald kiokoskodta, valamely szellemidézést ábrázoltak.

A szoba egyik sarkában nehéz szekrény volt, melyen különféle arany és ezüst edények álltak.

Itt voltak tehát a család legértékesebb öröklött kincsei fölhalmozva, melyek a jakobinusok fölkelésekor eltűntek s azóta azokat elveszetteknek tartották.

A szekrény gyöngyházzal kirakott ébenfa volt, ép úgy mint a szoba közepén álló nagy kerek asztal.

Egy fülkében, a szekrényvel szemközt, tizenhatodik századbeli fegyverek csillogtak s a szoba levegője oly száraz volt, hogy semmi rozsa nem mutatkozott ezeken, habár, - mint általában minden tárgy, - vékony porréteggel volt belepve. Nehéz selyem-függönyös ágy, himzett terítővel, állt a szekrénytől balra, egy mély fülkében.

Az asztalon számos irat és pergament hevert, némelyik csomagba kötve, némelyik rendetlenül szétszórva. Egy irhalap szétterítve volt az asztalon, mellette toll és régi divatú tintatartó.

Az ágy mellett levő asztalkán, arany burnótszelence állt, nyitott fődéllel, melyben II. György korából való burnót maradványa volt.

Elgondolkozva bámulta Arkibald mindezeket.

Több nemzedék előtt hagyhatta oda egyszerre lakója ezt a szobát s azóta nem szívta emberi tüdő ezt a különös, száraz levegőt.

Mind ezek a tárgyak azóta érintetlenül maradtak, mindenik a maga helyén. Csak az idő vesztelt azóta ebben a szobában - s mennyi sok és nagy változás történt fölfedeztetése óta.

A mély csönd s az életjel hiánya ebben a teremben nyomasztó hatással volt a merengő Arkibaldra.

S miért jutott feledségbe ez a titok? S miért választotta ki a sors épen őt arra, hogy ezt újra fölfedezze? Vajjon miképen használhatja ő ezt föl a saját javára?

- Mindenesetre - gondolta a fiu, - ez most az én tulajdonom lett s az is marad. Jöhet még oly alkalom, midőn hasznomra fordíthatom mindezt.

Érezte Arkibald, hogy ez a szoba neki a jövőben hatalmat, biztosságot és gazdagságot ad.

Büszkén egyenesedett föl. Ugy tekintette most magát, mint a Malmaisonok valódi örökösét, kit a sors ily különös módon jelölt ki arra, hogy ama történeti és legendaszerű Malmaisonoknak, kik eme terem titka által ördögösség hírében álltak, méltó utódja legyen. Most Arkibald ép ahhoz a szövetséghez tartozott, melyhez ősei tartoztak!

De vajjon nem volt-e a varázslatnak oly ereje, melyről Arkibald még csak nem is álmodott? Vajjon ebben a pillanatban azok a régi szellemidézők nem tartózkodnak-e láthatatlanul ebben a teremben s nem vonják-e számadásra, hogy mily jogon merészelt ide behatolni?

A mint ez a gondolat a fiu fejében megvillant, szerte révedezett a szeme, midőn egyszerre égfelé meredt minden hajszála.

A terem legsötétebb zugában emberi alakot pillantott meg, a mint ez némán föl s alá sétált.

Mihelyt ő megállt, az alak is megállt, s az ő ijedt arcát utánozni látszott.

Érzéke nem csalta meg Arkibaldot; ott látszott az alak, tiszta körvonalban, csak az arcvonásokat nem lehetett megkülönböztetni, mert árny vetődött azokra. De miféle élő lény élhetett meg oly szobában, mely már hatvan év óta el volt zárva?

Azonban Arkibaldunk, ki még tizennegyedik évét nem töltötte be, oly hősies érzülettel volt megáldva, mely már felnőtt embernek is becsületére vált volna.

Noha egész lénye természetsszerűleg vágyott innen mennél előbb szabadulni, szilárd léptekkel ment előre, hogy a titokzatos alakot jobban szemügyre vehesse.

S ime - a saját énjére ismert, melyet egy nagy tükör sugárzott vissza. A homályban s izgatottsága miatt, nem ismert rögtön magára.

Az érzület gyors változása oly erősen hatott a bátor fiura, hogy térdei remegni kezdtek, le-rogyott és homlokát megütötte a vén szekrény szögletében.

Pillanat alatt ismét talpon volt; de homloka vérzett s különös szédülést érzett.

A gyertya is már kialvófélben pislogott s ideje volt, első látogatását bevégezni.

Kiment az ajtón, végig haladt az alaguton s az ezüst vesszőt visszadugta a nyílásba. A kandalló nesztelen fordult meg a tengelyén.

Arkibald eldobva a gyertyavéget, kilépett a napvilágra.

Az első tárgy, mely a még káprázó szemébe ötlött, Battledown Kati kisasszony volt.

Mikor Arkibald a gyertyáért a folyosóra ment, elfelejtette az ajtót ismét bezárni maga után.

A leányka háttal állt az ablaknál s úgy látszott, valamely künt lévő egyénnek integetett.

Arkibald minden nesz nélkül toltá vissza a kandallót; a megolajozott tengely nem nyikorgott.

A következő pillanatban Kati megfordult s nem várva most Arkibaldot, láttára ijedten sikoltott föl.

- Jó reggelt, Kati kisasszony - szólt Arkibald.

- Arkibald!

- Nos?

- Ugye-e, egy perccel előbb nem voltál itt?

- Nos, aztán?

- Hogyan jöttél ide?

Arkibald amaz ajtóra mutatott, mely a földött lépcsőzethez vezetett.

- Nem - nem! - kiáltott föl Kati, - az be van zárva s a kulcs belülről van a zárban.

A leányka most közelebb lépett a fiu felé; de aztán egyszerre megállt s ijedten meresztette rá a szemét.

- Mi lelt téged, Kati?

- Hiszen csupa vér az arcod, Arkibald! Mit csináltál?... Istenem, ki vagy te?...

Kati szinte hinni kezdte, hogy kísértettel áll szemközt.

- Ki vagyok? - ismételte a fiu vontatott hangon. Sajátságos szédülés lepte meg; alig tudta, ébren van-e, vagy álmodik.

Hát ki is volt ő tulajdonképen? Mi történt? Ki volt az a fiatal leány, aki vele szemközt állt?...

- Arkibald! Arki! Szólj! Miért nézel rám oly különösen?

- Nem ismerlek téged! - válaszolta Arki, sirásra fakadva.

Kati elsápadt s kifutott az ajtón.

- Én újra óhajtom a macskámat! - zokogta Arkibald.

Kati megállt.

- Mit akarsz te?

- A kis macskámat, a tarka cicámat!... Elásták a kertben; egy gödörbe rejtették! Nekem ismét kell az a cica! Játszani akarok vele!

S könybe lábadt szemmel, kitárt karral, tántorogva közeledett Arki, mint egy kis gyermek, Kati felé, ki azonban már tova futva a folyosón, segítségért kiáltozott.

S a szegény Arki ingadozó léptekben sietett utána, megtörve a tarka cica kimulta miatt való bánatában, melyet hét évvel azelőtt temettek el a kert hátsó részében.

Hét évvel azelőtt? - Hát nem tegnap történt az?

HATODIK FEJEZET.

Battledown Kati kisasszony segélykiáltását csakhamar meghallották s a kastély lakói ijedten futottak hozzája, kinek csudálatos meséjét az egyszerre gyermekké vált Arkibald megjelenése igazolta.

A lehető legnagyobb zavar keletkezett: mindenki össze-vissza beszélt és kiáltozott; de senki sem tudta ezt a csudálatos körülményt megmagyarázni.

Mit jelenthetett az, hogy Arki egyszerre megjelent s ép azon a helyen, ahol egykor a szépapja Sir Charles?

Kati, a kinek nagy felindultságában tett előadásának tökéletlenségeért meg kell bocsátanunk, ünnepiesen esküdözött, hogy ő a szoba közepén állt és mit sem látott, midőn egyszerre »Arki állt azon a helyen, ahol egy pillanattal előbb csak üres levegő volt!«

Csakhamar emez eset után lady Malmaison levelet irt nagynénjének, a ki, mint olvasóink emlékezhethetnek, Arkibaldot választotta ki örököséül.

S lady Malmaisonnak miss Tremounthoz Cornvallba intézett levele, melyben Arkibaldnak szájalomra méltó lelki állapotát lehetőleg kedvező világításban iparkodott feltüntetni, hogy számára az örökséget biztosítsa, igen éleselműleg volt megírva.

Dr. Rollinson - irta levelében lady Malmaison - megvizsgálta a kedves Arkit és oda nyilatkozott, hogy szellemi tehetségének némi hanyatlását igen természetesnek lehet tartani, sőt várni kellett azt az utóbbi években történt gyors fejlődése után - s hogy egészsége e miatt nem szenved, sőt ellenkezőleg még erősödik.

A fölött senki sem volt kétségben, hogy az utóbbi pár évben a szegény Arki nagyfokú idegességben szenvedett, mely lady Malmaisonnak - mint irta - szörnyű nagy gondot okozott; de ő hálát ad istennek, hogy nagyobb baj nem keletkezett. Most ő már arról győződött meg, hogy kedves Arkijából nyugodt, okos, értelmes angol vidéki nemes fog válni s teljesen megfelel majd angol gentleman-kötelességének, egész lelkiösmeretességgel, akár valamely birtok kezeléséről, akár valamely más elfoglaltatásról legyen szó.

Aztán humorosan irta le lady Malmaison az Arkibald titokzatos megjelenését Kati előtt, noha nagyon aggasztotta lelkét az a körülmény s meg volt arról győződve tökéletesen, hogy Arki teljes életében, a legjobb esetben is együgyű marad.

Hogy dr. Rollinsonnak mi volt az igazi véleménye Arkibald felől, sajnos, ezt tőle közvetlen megtudni nem lehetett; mi csupán arra szorítkozhatunk, hogy az illető környezet ítéleteiből és megjegyzéseiből következtessünk. Ugy látszott ezekből, hogy Arkibaldnak rendes lelki állapota a butaság volt és az a hét év, melyben Arkibald, szellemi tekintetben oly meglepő tehetséget árult el, tulságos mértékben hatott idegrendszerére, habár lelki állapotának megváltozása, szervi zavart nem látszott előidézni.

Oly egészséges volt testileg, a minő csak egy jól megtermett tizennégy éves fiu lehetett.

Csupán az esze csökkent. Értelme ama fokon állt most, mint hét éves korában. Az azután következett hét év eseményeiből mi sem maradt meg emlékezetében.

Ujra kellett őt olvasni és irni tanítani s ez a föladat rendkívül sok fáradságba került.

Jellemző, hogy eleinte nem győzött testi nagysága fölött csudálkozni. Sok időbe került, míg a tükörből saját arcára tudott ismerni.

Emlitenünk is fölösleges talán, hogy a titokzatos szoba meg az ezüst vessző tökéletesen elmosódott emlékezetében s habár őt, kezében az ezüst vesszővel találták, sem azt nem tudta megmondani, hol vette azt, sem azt, hogy mire lehet használni.

Valamit azonban meg kell itt említenem, mi különös világot vet az ő lelki állapotára. Nem minden alap nélkül lehetett hinni, hogy ő a titokzatos szobát álmkóros állapotában gyakran meglátogatta. Igaz, hogy határozottan bebizonyítani nem lehetett, de nagyon föltehető volt ez, mert néhány héttel kábaságába visszaesése után, az ezüst vessző egyszerre eltűnt s bátran lehet gyanítani, hogy ez újra visszakerült régi rejtekhelyére, ott a kandalló közelében.

De hát ki tehetette volna ezt más, mint épen Arkibald?

S miképen tehetette volna ő ezt egyébként, mint álmában?

Mindenki tudta fölöle, hogy hét éves koráig az alvajáráshoz nagy hajlama volt; de aztán soha sem tapasztalták ezt nála.

Ha most azt teszszük fel, hogy kábaságának visszatérésével koronkint holdkóros állapota is jelentkezett, ebből az következik, hogy ő ebben az állapotban tudomással birt a rejtekről, az ezüst vessző alkalmazásáról s minden egyébről.

Az ébrenlét pillanataiban Arkibald lomha, együgyű fiu volt, a minőnek őt gyermeksege első éveiben ismerték, míg álmában, úgy látszott, ismét az az okos, figyelő és erélyes Arkibald, ki hétéves korától kezdve mindenkit ámulatba ejtett.

Most egyelőre el kell hagynunk hősünket, hogy kissé eme dráma más személyeivel is foglalkozhassunk. A legtöbbre végzetes idők jártak.

Az a régi példabeszéd, hogy »valamely szerencsétlenség ritkán jelentkezik egyedül«, ebben az esetben, sajnos, igazoltnak látszott. Ugy tetszett, mintha a balsors mindenfelől üldözte volna őket.

Az első csapás Battledown ezredesnek a halála volt, ki Ortheznél, Wellington alatt, a franciák ellen harcolt s egy lovassági roham alkalmával kardvágást kapva fejére, nyergéből lefordult s a rohanó lovak agyongázolták.

A hős tisztet a csatatéren temették el, mert még akkor nem volt szokásban - részben a korlátolt közlekedési eszközök miatt - a halottakat, mint mai napság, mértföldekre szállítani.

Az ezredes halálhíre azonban eljutott szülő földéig s általános részvétet ébresztett.

Kati kisasszony apja halála után, tizenkétéves korában, nagy vagyonnak lett örököse.

Ez a leányka idősebbnek látszott, mint a hány éves volt s kitünően értett érdekei megvédéséhez. A mellett nagyon szép volt s így nem lehetett csudálni, ha már nagyon korán kezdtek mindenfelől hódolni a fiatal leánynak.

Az a gyöngéd viszony, mely közte és Arkibald közt uralkodott, mint képzelni lehet, megszűnt.

De hát mit is kezdjen valaki olyan imádóval, a ki egyszerre csak elfelejti, hogy jegyese van és a ki nem hiszi, ha az a nevét megmondja neki, holott eme névnek kellemes emlékeket kellene előidézni az utóbbi hét évből?

Senki sem vehette tehát rossz néven Katitól, ha Arkibalddal szakított, mert ember fölött való lénynek kellett volna lennie, ha szívét még továbbra is egy hülye lény számára tartogatja, kinek sajátságos hasonlatossága az egykori szellemes fiatal gentleman-nel, őt még visszatasztóbbá tette.

Szegény Kati! Miután egykor Arkibaldnak ajándékozta szívét s Arkibald most már más személyiséggé vált, mi lett szíveikből? Nem menthetetlenül elveszetteknek kell-e azokat tekintenünk s csodálkozhatunk-e a fölött, ha később Katinál a szívtelenség jeleit fogjuk tapasztalni?

Az, a kire a legnagyobb hatással volt Arkibaldnak az állapota, az apa, Malmaison Clarence volt.

A vidám baronet második fiának szellemi hanyatlása óta egészen le volt sujtva. Inkább a szívéhez látszott ez növe, mint idősbik fia. Becsvágygyal telt lelke egykor fényes jövőt jósolt Arkibaldnak.

Órákig elüldögélt most Clarence a gyermekszobában s szomoruan szemlélte Arkibald gyermekjátékszereit a padolaton.

Koronkint megkísérelte, Arkibald elsötétült agyában a korábbi értelem szikráját fölébresztetni, de mindig hiába!

Az öreg ember ilyenkor nagyot sohajtott s letörülte ősz szakállára alápergő könnyeit.

Ha Arkibald soha nem tűnt volna föl szellemessége által, figyelembe sem véve s kevésbbé szeretve nő föl; így azonban, az általa élesztett remények után, úgy érezte magát sir Clarence, mint a mesebeli ember, aki egy tündértől tele zsák aranyat kapott s mikor hazatérve, kincsét meg akarja szemlélni, csak egy maroknyi hervadt levelet talál a zsákban.

Régi barátjának, Battledown ezredesnek a halála is sokban járult ahhoz, hogy sir Clarence-t még inkább lehangelje s az a gondolat, hogy Katinak szép örökségétől most már Arkibald végkép elesik, tökéletesen leverte.

S ez a levertség azzal végződött, hogy sir Clarence, bánatát olykor enyhíteni s feledni igyekezvén, többet kezdett inni, mint a mennyivel megbirkózhatott.

Mennél több bort ivott azonban, annál kevésbé kerekedett kedve régi sport-szenvedélyének gyakorlásához s az örökös otthonulés aláásta egészségét.

Folyvást izgatott kedélyhangulatban volt s komolyan megneheztelt dr. Rollinsonra, az ő sok évi hű házi orvosára, mikor az őszintén kijelentette előtte, hogy a szesz ital idő előtt sirba taszítja őt.

Nemsokára azután Pennroyal Rikharddal volt heves összezörrenése. Ez egy délelőtt Malmaisonhouseba átlovagolva, ott maradt ebéden s csemege után a társalgás a helyi viszonyok szomorú voltáról folyt.

- Egészen felfordult világ van most! - kiáltott föl sir Clarence. - Valóban, a mi korunkban nem is érdemes egy gentlemannak élni!

- No, no, Malmaison, - viszonzá Pennroyal mosolyogva, miközben mandulát rágott; - ön kissé elveti a súlykot! Hiszen oly rosszul még sem folynak a dolgok. Aztán némely szerencsétlenségért kárpótlásban is részesülhetünk.

- Kárpótlásban? Mi a manót ért ön ez alatt? Miféle kárpótlást?

- Nos, értem például a szegény ezredes halálát. Természetesen, mindnyájan busulunk, hogy őt elvesztettük, mert hát derék öreg ur s jó pikétjátész volt. De végre is egyszer csak meg kellett halnia. S mi történt ez által? A szép miss Battledown az egyesült királyság leggazdagabb örököse lett!

- S kire nézve kárpótlás ez? Mi hasznom van nekem abból, hogy Kati örökölt? Elveheti-e most feleségül a fiam? Erre feleljen ön nekem!

- No, én azt hiszen, ez kérdés tárgyát sem képezheti; de más valaki mégis csak nőül veheti a leánykát.

- Más valaki? Szeretném tudni, kicsoda! - kiáltott föl sir Clarence boszusan. - Szeretném látni azt a gézenguzt, a ki nőül merné venni Battledown Katit. Kerüljön csak szemem elé az a gazember!

- Meghallok én a hangját, Malmaison, ha kissé halkabban beszél is; én ugyan az ön helyén nem ingerelném föl magamat annyira; hiszen emlékezhetik, mit mondott az orvos. A mi pedig Battledown Kati kisasszonyt illeti, neki is joga van, épugy mint bárkinek, tetszése szerint menni férjhez. Nos, nincs-e igazam?

- Nem, neki nincs ahhoz joga! - kiáltott a baronet dühösen. - Ő az én Arkibaldom jegyese s ha valamely gazember merésznélne...

- Ön valóban kiállhatatlan ember, sir Clarence, - vágott közbe Pennroyal, ki még folyvást mosolygott, habár nagyon fanyar arckifejezéssel. - Olyan embernek, kinek hirtelen fellobbanó, mérges természete van, mindazt kerülni kellene, a mi még nagyobb mértékben fölbosszantja.

Eközben Pennroyal a boros palackra nézett, melyet most - becsületére legyen mondva - alig érintett.

- Pennroyal! - szólt az öreg baronet, nem minden méltóság nélkül emelkedve fel, - önnek az apja meg az enyim, jó barátok voltak, mikor ön még meg sem született, s ön sógorom. De ha ön most az asztalomnál nem ülne, jobb erkölcsökre tanítanám, mert sehogy sem illik az, hogy ön, idősebb barátjának, fölhívás nélkül tanácsokat osztogasson... Egyébiránt, mi köze önnek a Battledown Kati férjhezmeneteléhez?

- No, annyiban érdekel engem mégis a dolog, - viszonzá nyugodtan Pennroyal, a mennyiben magam szándékozom őt feleségül venni.

Sir Clarence káromkodva szökkent föl a székről - aztán újra leült.

Erős küzdelmet vivott önmagával.

A világ minden kincseért sem akarta volna hajlékában időző vendégét megsérteni.

Arcát sötét pir borította el; homlokán és nyakán vastagon kiduzzadtak az erek s a vér lüktetését szinte látni lehetett. Szemét mereven szögezte a Pennroyal mozdulatlan arcára. Lélegzete akadozott.

A beállt csöndet most csak a mandolahéjak recsegése zavarta meg, a mint azokat Rikhard feltördelte.

Végre a szegény baronet, kinek szájalomra méltó erőlködésébe került, udvariasságát a vendég iránt megőrizni, sógora felé tolta a boros palackot. De az a kényszer, melyet sir Clarence, érzelmeire erőszakolt, erősebb volt, mintsem megbirhatta volna.

Sajátságos hörgés szakadt föl a torkából; szemei forogtak s a következő pillanatban teste felső részével az asztalra hanyatlott.

Pennroyal Rikhard felugrott és csöngetett.

- Küldjön legott orvosért, - mondta a belépő inasnak. - Sir Clarence sokat ivott, vagy a gyomrát terhelte meg a tulságos sok étellel, ugy hiszem. Segitsen csak nekem, fektessük le a kerevetre s oldjuk meg a nyakkendőjét. Nagyon elszomorító eset ez. Alkalmazza a szokott gyógyszereket, mig én lady Malmaisont értesitem.

A szokott gyógyszereknek kevés eredményük volt s mikor dr. Rollinson négy óra mulva megérkezett, már előre lehetett látni, hogy a bajon nem segíthet többé senki.

Sir Clarence nem nyerte többé vissza eszméletét s két nap mulva kisóhajtotta a lelkét.

A boldogult baronet özvegyének, ki korlátolt eszü s könnyen felgerjedő asszony volt, férje halála után néhány hétig hébe-hóba meg-megeredtek a könnyei s azt mondta Pennroyal Rikhardnak, hogy kivüle nincs ember, a kiben megbizhatnék.

Arkibald, ki az egész gyászidő alatt szép, de kifejezéstelen arcával lomhán, nehézkesen járt-kelt a házban, semmi bánatot nem mutatott a veszteség fölött, melynek tudatával sem látszott birni; azonban valahányszor Pennroyal Rikharddal találkozott, ebszerü alázatossággal követte őt, mi kirívólag ellenkezett a korábbi ellenszenvvel, melyet emez ember iránt mutatott gyermek-éveiben.

A mi Arkibaldnak testvérbátyját illeti, ki most halvány arcu, nyulánk termetü tizenkilenc éves ifju volt, fölvette a sir Edward címet s oly komolysággal és erélylyel kezdett a ház vezetéséhez, hogy azok, kik őt csak elpuhult, számba sem vehető gyermeknek tartották, nem győztek rajta bámulni.

Nyugodt modorban adta tudtul mindenkinek, hogy ő teljesen ismeri a helyzetéből kifolyó felelősséget és sikerült is neki mindenfelől kivívni a kellő tiszteletet.

Anyjának Pennroyal Rikhard iránt tanusított határtalan bizalmát azonban nem helyeselte s e miatt közte s utóbbi közt bizonyos hidegség keletkezett.

Pennroyal a derék fiatal baronetet, a ki sem bort nem ivott, sem nem kártyázott, egyáltalában nem szenvedhette, Arkibaldot ellenben a jóakaratu megvetés egy nemével szemlélte s gyakran mulatta, magát azzal, hogy az együgyü fiutól oly dolgok felől kérdezősködött, melyek abban az időben történtek, midőn elméje még nem tompult el. Természetesen, a szegény Arki azokra nem tudott visszaemlékezni.

Pennroyal Rikhard is amaz emberek közé tartozott, a ki nem tudta, mely oldalról fenyegetheti őt a legnagyobb veszély.

HETEDIK FEJEZET.

Az az ujság, melylyel Pennroyal ur ugyszólván megölte sir Clarencet, valóban igaz volt. Ő volt a szép Battledown kisasszonynak, a gazdag örökösnek a vőlegénye s valamennyi szomszéd helyeselte ezt a házasságot.

Két egymással határos nagy birtok egyesült ez által, egy uradalommá olvadva össze.

Kétségkívül nagy korkülönbség volt köztük. Pennroyal csaknem elérte a negyvenedik évét, Battledown Kati pedig még nem volt tizenkilenc éves; de miután megegyeztek, ez a korkülönbség közömbös volt.

Miss Battledownról átalánosan azt tartották, hogy nagyon helyes nézete volt kötelességei felől.

Mióta a szegény Malmaison Arkibald esztét vesztette, a fiatal hölgy számos házassági ajánlatot kapott, melyek közül több olyan volt, a mely egy kevésbbé gyakorlatias gondolkozású leányt könnyen kísértetbe hozhatott volna; de Katinak még csak idősebb emberek tanácsára sem volt szüksége, hogy azokat egyenkint és összesen elutasítsa.

Pennroyal Rikhardban látta ő a gondviselés által neki kijelölt férjet. Ez már tulesett az élet könnyelműségi korszakán, s a felőle terjesztett, nem épen kedvező, határozatlan hírek rég elnémultak. Kitűnő gazdának bizonyult s az, hogy épen özvegy volt, bizonyos tiszteletet biztosított neki, melyben az ő korabeli agglevények nem mindig részesülnek. Azonkívül régi, tekintélyes nemesi család ivadéka volt s Kati ama meggyőződésben élt, hogy jobb választást nem is tehetett volna.

Eme szövetség kezdetéről semmi adataink sincsenek. Ez, nagyon valószínűleg, a szokott módon kezdődött. Pennroyal ur alkalmasint engedelmet kért a Kati anyjától, hogy a fiatal hölgynek kifejezhesse hódolatát, ki azt szüzsies tartózkodással és szendességgel fogadta; aztán egy idő múlva megállapították a lakodalom napját s vidám kedélylyel tették meg az ahhoz szükséges előkészületeket.

Először abban a tervben állapodtak meg, hogy a lakodalmat, a bevett szokás szerint, a menyasszony házában fogják megtartani; de isten tudja, mily okból, megváltoztatták ezt a tervet s az egybekelési szertartás színhelyül Malmaisonhouset tüzték ki.

A nagy ebédlő-termet korábbi időkben rendeltetése céljának megfelelően használták, most a lakodalmi szertartásra rendezték be.

Magas boltozatú, hatvan láb hosszú s negyven láb széles diszes terem volt ez, pompás tölgyfa-faragványokkal diszítve; a falakon történelmi fegyver-fölszerelvények, kardok, lándzsák, zászlók, rég eltűnt ősök vitézségének emlékjelei.

A kastély legrégibb részének földszintjén volt ez, közvetlen ama szobák alatt, melyekhez a hirhedt keleti szoba is tartozott.

Ama régi idők óta, melyekben az apródok uraik mellett étkeztek, nem használták többé ebédlőnek. Csak elvétve, családi ünnep alkalmával tartottak ott lakomákat, mint például, midőn az elhalt sir Clarence nagykorusítási ünnepét ülték meg 1775-ben.

A padolat a terem keleti részén, körülbelül nyolc hüvelyknyivel volt magasabb, mint a többi részén. A vőlegénynek és menyasszonynak ott szemelték ki az általok elfoglalandó helyet.

Nyolc vőfélynak kellett a násznagy vezetése alatt a házassuló pár előtt lépdelni.

S násznagyul senkit mást nem választottak, mint a szegény együgyű Arkibaldot.

Eme választás sok oldalról keltett nagy csudálkozást s adott alkalmat különféle észrevételre.

Először ezt a tisztet a fiatal Malmaison Edwardnak szánták, ki azonban a megtiszteltetést visszautasította.

Oka ennek egyrészt ama megbotránkozása volt, hogy szerencsétlen nagynénjének az özvegye másodszor lép házassági frigyre; másrészt pedig, hogy Pennroyal ép azt a hölgyet választotta feleségül, a kit a szegény Arkibaldnak szántak egykor. De meg, mint már említettük, személyes ellenszenvet érezvén Rikhard ur iránt, lehetőleg korlátozni iparkodott a két család közt való bizalmas viszonyt.

Sir Edward azonban nem szegülhetett ellen anyja óhajának annyira, hogy a lakodalmi ünnepségnek Malmaisonban tartását meggátolja s akarata ellen bár, engedte, hogy az ott mehessen végbe.

Igy aztán az ellen sem tiltakozhatott, hogy Pennroyal, az ő lemondása után - akár gonoszságból, akár Arkinak iránta mutatott hajlamaért, hálából - ezt választotta násznagynak.

Megkísérlette egyébiránt Edward, rábírní öcscsét arra, hogy a neki följánlott tisztet utasítsa vissza; de hiába!

Arki büszke volt ama megtiszteltetésre, noha úgy látszott nem értette meg teljesen, miről van szó voltaképen; azonban mindamellett is minden gondolata ezzel foglalkozott s nem is tudott egyébről beszélni.

A lakodalom napját 1821. év március 5-dikére tűzték ki.

Oly nap volt ez, mely a szomszédságnak még sokáig emlékezetében maradt.

Szerencsére, eme nevezetes nap eseményeiről sok szemtanúnak teljes hitelt érdemlő vallo-másaival rendelkezünk, melyek, ha némely jelentéktelen pontokban egymástól eltérők is, a főbb dolgokban tökéletesen megegyeznek.

Battledown Kati március 4-dikén érkezett édes anyjával Malmaisonhouseba.

A következő napi szertartást délelőtti tizenegy órára határozták el.

Aznap este Kati sokáig beszélgetett Arkibaldal, ki megtudva, hogy násznagyi tisztének teljesítésére nem kell már sokáig várakozni, sokkal élénkebb, izgatottabb és beszédesebb volt, mint egyébkor.

A mint a nagy teremben, - hol a munkások még javában dolgoztak a helyiség földszítésén - egymás mellett föl s alá sétáltak, szép látványt nyújthattak a szemlélőnek.

Kati sugár termetű, bájos jelenség volt s valamivel magasabb a közép termetnél. Nagyon finom izlést tanusított s minden fiatalsága mellett, divat dolgában mintául szolgált a szomszédság valamennyi leányának.

Ez este vékony, átlátszó szövetből készült fehér ruhát viselt, melynek alja körülbelől hat hüvelyknyi távolságra volt a talajtól s e szerint egy pár piciny, diszes lábacskát lehetett észrevenni, áttört selyem harisnyában s szalaggal keresztben átkötött cipellővel.

A ruha dereka közvetlen a hónalj alatt kezdődött s a szorosan testhez tapadó, átlátszó szövet alakjának minden vonalát tisztán tüntette föl.

Karjai meztelenek voltak s fekete selyem áttört keztyűvel fődve.

Sötét fürtös haja gulaszerűen volt a fején föltornyozva, melyet fekete szalag tartott össze.

Fehér nyakát fekete bársonyszalag övezte s ruhájának elején néhány sor fekete selyem szalagcsík vonult alá.

Homloka keskeny volt; a nagy, barna szemek talán kissé közel álltak egymáshoz; az orr finom metszésű volt s a rózsás ajk inkább vastag, mint keskeny.

Az arcnak élénk, parancsoló kifejezése volt.

A mi Arkibaldot illeti, ő egy szép semmi volt, ha szabad ekkép kifejezni magunkat. Fizikai tekintetben gyönyörű ember, de a kinek testi szépsége távolból sem állt arányban szellemi gyér tehetségével.

Szabályos, finom metszetű arcán mindig ott látszott egy sajátságos mélabus vonás, mintha valamely elfeledett tárgy fölött töprengene, melyet hiába iparkodik emlékezetébe visszaidézni. Hajlékony, erős alakja esetlenséget, határozatlanságot árult el, mintha saját erejéről semmi tudomása nem lett volna.

Mosolyát, habár ez földerítette szép arcát, majdnem bambának lehetett mondani, mert még akkor sem szűnt az meg, mikor ő már elfeledte, hogy miért mosolygott.

Finom idomú kezei, hosszú, vékony ujjaival gyámoltalanul csüngtek alá s ha azokat olykor használni akarta, minden egyes ujjá határozatlanságot árult el arra nézve, hogy mit kell tennie s ügyetlenül tapogatózott ide-oda.

A fiatal ember magas galléru kabátot viselt s az akkor divatban volt rövid mellényt és szűk nadrágot. Fekete haja természetes göndör fürtökben, egész a válláig omlott alá.

A szegény Arkibald minden ruhadarabot, melyet neki átnyújtottak, szívesen, minden legkisebb ellenkezés nélkül öltött magára; azt azonban, hogy a haját rövidebbre nyírják, semmi szín alatt nem engedte meg, ép úgy nem, mint azt, hogy fürteit az akkor divatos macassarolajjal bekenjék.

- Hát csakugyan örülsz te, Arki? - kérdezte Kati kisasszony, beszédközben.

- Örülök, nagyon örülök! - viszonzá Arkibald, ünnepies komolysággal bólintva a fejével.

- E szerint, ugy-e, egyáltalában nem busulsz a miatt, hogy engem elvesztesz?

- Nem én, nem busulok, - szólt Arkibald, ép oly ünnepies komolysággal csóválva fejét.

- Miért ismétled te mindama szavakat, melyeket az emberek hozzád intéznek, a nélkül hogy azokat érteni látszanál? Volt oly idő, Arkibald ur, melyben a busulás szó még nagyon is szelíd kifejezés lett volna. Mondd csak, tökéletesen elfeledted-e ezt? Elfeledted-e Orville lordot meg Evelinát?

- Ugy van, elfeledtem, mindent elfeledtem.

- De én azt akarom, hogy engem ma megérts... Ugy-e, azt csak megérted, hogy én holnap Pennroyal Rikhardhoz megyek férjhez... érted-e, Pennroyal Rikhardhoz?

- Rikhard bácsihoz, a kedves Rikhard bácsihoz?... Óh, én nagyon szeretem Rikhard bácsit!

- S kivüle senkit sem szeretsz? Nem szeretsz te engem?

- Téged?... Nem szeretlek; teljességgel nem!

- Hát már egészen elfelejtetted azt, Arki, mikor minket a kert hátulsó részében összeeskettek, elfelejtetted-e azt, hogy engem mindig kis feleségednek neveztl; elfeledted-e, hogy egykor Pennroyalt párviadalra hívtad ki, mert engem magához ölelt és megcsókolt?

- Nézd csak, mily szép! - kiáltott föl Arkibald, kinek figyelmét egy darab vörös posztó vonta magára, melyet a munkások ama baldachin fölött feszítettek ki, mely alatt a házasuló párnak kellett a lakodalmi szertartás alkalmával helyet foglalnia.

- Minő ember ez! - mormogta magában Kati.

Habár Arkibald most már csak együgyű ember volt, mégis bosszantotta az Katit, hogy az ő egykori regényes viszonyukat a fiatal ember teljesen elfelejtette.

Meglehet, egyébiránt, hogy más okból is sajnálta ezt a szép leány.

Kati nagyon jól emlékezett még arra az időre midőn Arkibald őt oly nagyon szerette s úgy tetszett neki, mintha ő is több vonzalmat érzett volna iránta, mint mostani vőlegénye iránt.

Miért nem maradhatott ez az ifju a régi Arkibald?

Hiszen arca, keze, alakja még mindig a régi volt, sőt talán még szebb, még férfiasabb lett!

Miért hagyta el hajlékát az utóbbi hét év alatt a lélek, ahogy ezt a titkos rugóerőt az emberben nevezni szokták?

Kati előtt most egy hat láb magas emberi alak állt, mely huszonegy év leforgása alatt egyre szebben fejlődött s eme szép hajlék lakója csupán szelid, bamba gyermek volt, érzelem, ész és emlékezőtehetség nélkül.

Ily gondolatok keringtek a szép fiatal leány fejében.

S a mint rá tekintett ismét, így gondolkozhatott:

- Ha az én Arkibaldom itt volna, egészen más lenne a programban megállapított jelenet.

De bármiként gondolkozott is, természetesen, szavakban nem fejezte azt ki. De hát egészen természetellenes valami lett volna az, ha Kati más esetben egy már agguló negyven éves férfit többre becsült volna, mint egy külső és belső előnyökkel megáldott fiatal embert.

Nem is lehet rossz néven venni a fiatal leánytól, ha eme hősnek titokszerű eltűnése után, emlékének néhány sohajjal áldozott. No, mert a fiatal hős csakugyan eltűnt, még titokzatosabban mint az öreg sir Charles hetven évvel ezelőtt. Hová lehetett? Vajjon hol maradhatott? Létezett-e még ő valahol? Remélhette-e Kati, hogy ezzel a hőssel az életben még egyszer találkozhatik?...

Ejh, az egész csak balga gondolat!

- Szép! - ismételte Arkibald, ki az élénk színek iránt érzett előszeretétét megőrizte.

- Szegény fiú - szegény szerencsétlen lény! - sohajtott föl Kati mély szánalommal. - Te még többet vesztettél, mint eszedet... Násznagy és vőlegény közt roppant nagy különbség van!... S előtted ez mind közömbös dolog! Ez a legnagyobb veszteség mindenestre!... Jer, Arki, az ily kis fiuknak, mint te, ily késő órában már le kell feküdniük.

- Kati, - szólalt meg egyszerre Arkibald s elakadt a szava.

- Nos, mit akarsz?

- Szeretsz-e te valakit?

A leány, amint a fiatal ember kérdő pillantásával találkozott, először megvetőleg mosolygott, de aztán fájó sóhajjal válaszolta:

- Egykor... szerettem egy ízben.

- Egykor én is! - szólt Arkibald szokatlanul élénk arckifejezéssel és hangnyomattal.

- S mikor volt az? - kérdezte Kati, dobogó szívvvel.

- Azt hiszem, régen... egyszer... mikor aludtam.

Kati fölkacagott és elfordult.

- Valóban, Arki, rád nézve legjobb, ha alszol. Neked örökké aludnod kellene, mert ébredésed holnap már késő lesz... Jó éjszakát, Arki!

NYOLCADIK FEJEZET.

Az öreg Tremount kisasszony megjelent emez ünnepies alkalomra, sokat gyötört társalgónőjével, uszkár ebével s gyóntatójával, a cornwalli lelkészszel.

A jó öreg urhölgy, említett korábbi levele mellett is - tekintve kedvelt unokaöccse szomorú állapotát - végrendeletét megváltoztatta és most attól lehetett tartani, hogy minden vagyonát a római egyházra hagyja, melynek buzgó hive volt.

Midőn látogatási szándéka felől lady Malmaisont értesítette, ez abban az édes reményben ringatta magát, hogy sir Edward eléggé kedvező benyomással lehet a jó nagynénire s roppant vagyonának legalább egy részét neki hagyja végrendeletileg.

Ám miss Tremount egészen más terveket forgatott agyában s oly okok következtében jött Malmaisonhouseba, melyeknek a boldogult baronet családjához a legcsekélyebb köze sem volt.

Nagyon kevés embernek volt arról tudomása, hogy azelőtt, körülbelül negyven esztendővel, gyöngéd viszony keletkezett Battledown ezredes és eme burnótélvező agg kisasszony közt, kit most már csupán a kártyái, meg az imakönyve érdekelték. Mi több, az eljegyzés is megtörtént köztük; de ezt szigorú titokban kellett tartaniok, mert az ezredes akkor még afféle ágról szakadt szegény hadnagyocska volt, kit a miss Tremount szülei épen nem tekintettek olyannak, a ki a nagy vagyon örököséhez méltó férj lehetett volna. Szóval, a hadnagy nem volt inyjük szerint való vő.

Nos, a két szerelmes abban a tervben állapodott meg, hogy mihelyt miss Tremount a törvényes korba lép, Battledown, annak rendje és módja szerint megszökteti őt.

Ily körülmények közt, nagyon nehezen lehet megérteni, miképen történhetett az, hogy valamely csekély jelentőségű vita miatt, a fiatal szerelmes pár viszonya fölbomlott.

Ez a meghasonlás egyébiránt aligha tart sokáig, ha a hadnagynak ép akkortáiban nem kell az amerikai gyarmatokba, felsőbb rendelet folytán, több évre kiutaznia.

Később Battledownt Indiába rendelték s mikor végre, Angliába visszatérése után, egykori jegyesével újra találkozott, ő már őrnagy volt, melle érdemrendekkel boritva s fiatal feleség állt mellette.

Miss Tremount soha sem árulta el, vajjon emésztette-e magát e miatt; de férjhez soha sem ment s későbbi éveiben a jezsuitáknak buzgó hive és pártfogója volt.

Mikor az ezredes meghalt, az öreg kisasszony értesült, a boldogult leányának férjhez menetele felől s hirtelen arra határozta el magát, hogy a lakodalmán jelen lesz. Ki tudja, vajjon szíve mélyében nem lappangott-e valamely terv, melyről még a gyóntató atyának sem volt tudomása; terv, mely szerint Kati kisasszonyt teszi általános örökösévé?

Annyi bizonyos, hogy végrendeletét úti bőröndjében magával hozta.

Mint már említettem, csak kevesen tudtak az öreg kisasszonynak hajdani szerelmi viszonya felől s mivel miss Battledown nem ezek közé tartozott, kevesebb előzékenységet tanusított az agg kisasszony iránt, mint a mennyit különben bizonynyal mutatott volna.

Kati, egyébiránt épen nem volt barátja az öreg nőknek s nem érett még meg annyira, hogy tudhassa, mikép hetvenezer font sterling birtokosa iránt előzékenynek és nyájasnak kell lenni még akkor is, ha az illető nem épen a legszeretetremlőbb jelenség.

Kati tehát inkább leereszkedőleg, semmint szeretetremlőlag bánt az öreg kisasszonnyal.

S lady Malmaison, bármennyire szerette is Katit s bármennyire örült volna az esetleges örökségnek, ha ez - mondjuk, a perzsa sahtól vagy a nagymogultól ered, - mégis jobban szerette gyermekeit, semhogy a fiatal menyasszonynak simulékonyabb magaviseletet ajánlott volna az öreg hölgy iránt.

A mi miss Tremount-t illeti, egyetlenegy szóval sem tett említést a végrendelet felől, de mindent megfigyelt s mindent fürkésző szemmel vizsgált.

Nyájas volt sir Edward iránt, barátságosan beszélt Arkibalddal s testvéries előzékenységet mutatott lady Malmaison iránt.

A lakodalom reggelén megbírált és bámulta a menyasszony toilettjét s oly behatólag és értelmesen beszélt arról, hogy a büszke fiatal menyasszony arca örömtől sugárzott s kevéssel mielőtt a fényes násznép a nagyterembe vonult, az öreg kisasszony gyöngéden megszorítva Katinak a kezét, a legnagyobb jóakaratot mutató hangon fejezte ki ama reményét, hogy Kati boldog asszony lesz.

- Édes anyját mindig a legboldogabb nőnek tartottam, édesem, - tevé utána. - Adja isten, hogy önnek a boldogsága ép olyan legyen, mint az övé volt.

Ezek a barátságos szavak nagyon kellemetlenül hatottak lady Malmaisonra; sir Edward titkon mosolygott a fölött, mit ő gunyos csipkedésnek tartott, míg Kati töprengő lett s nagyon bánta, hogy elébb eszébe nem jutott, miss Tremount iránt több szeretetreméltóságot mutatni.

A nagy terem a lakodalom reggelén gyönyörű és csillogó volt.

A márciusi verőfény özönlött be a magas ablakokon, megcsillanva a nagy terem márvány talaján, meg a falon függő régi fegyvereken.

Nagyszámu előkelő és tekintélyes vendég gyűlt össze a terem felső végében, halkán beszélgetve.

Oly öltözeteket viseltek ezek, melyek mai napság előttünk nagyon furcsáknak, különöseknak tetszenének, de melyek akkor a divat legmagasabb kegyében álltak.

Tizenegy óra előtt néhány perccel lépett be a lelkész, a vőlegény és Arkibald kíséretében.

Ünnepiesen, komoly méltósággal foglaltak helyet a baldachin alatt számukra kijelölt helyeken.

A friss virágfüzérek, melyek a baldachint diszitették, kellemes illatot árasztottak szét a teremben.

Tizenegy órakor a várakozás moraja keletkezett a fényes násznép tömegében.

A magas szárnyajtókat a terem végén széttárták s a nászmenet megkezdődött.

Tekintélyes számu fényes csapat volt ez, mely a virágokkal beszórt szőnyegen méltósággal lépdelt előre.

A fát్యollal és narancsvirág-koszorúval diszitett menyasszony a sir Henry Rollinson karjára támaszkodott (a derék orvost csak nemrég emelték a nemesek sorába) ki, mint apát helyettesítő, a menyasszonyt a vőlegénynek volt átadandó.

Battledown ezredes özvegyét Epsom lord, Rikhard urnak legidősebb testvére, vezette, fején pompás rózsaszín turbánt viselve.

De, én nem akarok a részletek leírásába ereszkedni; ha az olvasót netalán érdekelné ez, utasítom a »Morningpost« 1821. évi március 7-iki számának megtekintésére, melyben eme nászünnepély a legapróbb részletekig le van írva.

Az istentisztelet megkezdődött.

Midőn sir Henry Rollinson ép át akarta adni a menyasszonyt vőlegényének, véletlenül Arkibaldra pillantott, kinek arcán különös kifejezést vett észre.

Pár pillanat múlva a fiatal ember egy közelében álló székre hanyatlott vissza. Kezével arcát eltakarva, nehezen vett lélekzetet.

Senki más nem vette ezt észre s sir Henry, ki azt hitte, a szerencsétlen fiatal embert ájulás lepte meg, ebben a pillanatban nem siethetett segélyére.

A szertartás megkezdődött.

Pennroyal Rikhard és Battledown Kati férj és feleség lett. »A kiket isten együvé fűzött, azokat embereknek nem szabad elválasztaniok!«

A jegygyűrű ott csillogott a fiatal menyasszony ujján.

A lelkész megáldotta az új házaspárt.

Az egész idő alatt Arkibald nem emelte föl az arcát tenyeréből. Az orvos aggódva pillantott rá s magában átkozta mindazoknak az ostobaságát, kik a szegény, együgyű embert ily ünnepségben részt venni engedték.

Most előhozták az egyház könyvét, melybe a boldog párnak s a tanuknak be kellett a nevüket írni.

A főszemélyek irták először alá a nevüket. Aztán következett a sor Arkibaldra.

Először kíséreltet által akartak meggyőződni arról, hogy kívánatra készséggel és jól írja-e le a nevét.

Ő azonban úgy ült most ott, mintha álomba merült volna s fejét még mindig a tenyerében pihentette.

Rollinson gyöngéden érintette a vállát.

- Arki, édes fiam, ébredj!... Jer, szükség van rád!

Ezt éles, parancsoló hangon mondta sir Henry, ama reményben, hogy a fiatal embert látszólagos kábultságából fölriasztja, vagy legalább minden nagy feltűnés nélkül eltávolíthatja a teremből.

Arkibald fölemelte a fejét.

Arca halottápadt volt s veriték borította el.

Félig csudálkozó, félig dacos pillantást vetett a körülete állókra.

Aztán hirtelen fölugrott, oly hevesen, hogy a széket eldöntötte, mely nagy robajjal zuhant le a baldachin lépcsőiről a márványtalajra.

- A rejtett lépcső ajtaján jöttem át, - szólt izgatott hangon, mely mindenkit, a ki eme szavakat hallotta, nagyon meglepett, mert nagyon különbözött az eddigi megszokott hangjától. - Csalódol, ha azt hiszed, hogy az az ajtó be volt zárva. Hogy is jöhettem volna én ide?... De mikor hoztál engem ide?... Hiszen ez a nagy ebédlő! Mit csináltál te itt?... Miért jöttél ide?

Mély csönd következett.

Mindenki érezte, hogy valamely kellemetlenség fog történni.

Néhány asszony hiszterikus kacajba tört ki.

Eleinte azt hitték, hogy Arkibald ártatlan kábaságát tomboló düh váltotta föl.

Az öreg orvos bizonyynyal az egyedüli volt a társaságban, a kinek némi sejtelme keletkezett.

Rikhardnak legcsekélyebb gyanuja sem támadt.

Félretolta az orvost, oda lépett Arkibaldhoz s megfogta a karját.

Ama biztos reménységben, hogy az ő gyakran tapasztalt befolyása eme fiatal emberre most is érvényesül, halk, behizelgő hangon imigy szólt:

- Ne bolondozzál, Arki! Minden rendben van. Hiszen tudod, hogy te vagy a násznagyom s mint tanu alá kell írnod a nevedet az esküvő után.

- Én semmiféle esküvőben nem veszek részt - viszonzá Arkibald s bámulva nézett Rikhardra.

- Kicsoda ön? - folytatta némi szünet után.

Aztán újra elhallgatva, fölkiáltott:

- Te Pennroyal Rikhard vagy! Első pillanatban nem ismertem rád, mert oly vénnek látszol!

- Oh, ez a fickó egészen megtévelyodott! - dörmögte Rikhard ur s vállat vonva fordult el tőle.

- Jobban meg kellett volna gondolnom a dolgot s nem kellett volna engednem, hogy ily ünnepies alkalomkor egy örültnek szerepet adjunk. El kell őt innen rögtön távolítanunk!

A fiatal Edward hallotta az utolsó szavakat.

- Bocsásson meg, ha eszébe juttatom, hogy öcsém itthon van Malmaisonban, - jegyzé meg komolyan.

- Oh, ahogy tetszik... természetesen! - viszonzá Rikhard, redőbe vonva homlokát.

Aközben Arkibaldnak a szeme fokozódó érdeklődéssel nyugodott Katin. Egyre bámulta őt. Aztán türelmetlenül hagyta oda Rollinsont, a ki őt megnyugtani és rábeszélni iparkodott. Egyenesen Kati felé irányozta lépteit s megfogta mind a két kezét, ép akkor, mikor Pennroyal Rikhard fiatal feleségéhez lépett, hogy azt elvezesse.

- Kati, én még soha sem láttalak téged ily szépnek! - kiáltott föl a boldogtalan ifju. - De miért viseled ezt a fehér fátyolt, meg ezt a narancsvirág-koszorút? Ugy tetszik, mintha lakodalom volna itt!... Mit is beszéltek itt lakodalomról?... A mi lakodalmunk volna ez?...

- A lakodalom már megtörtént, édes Arkibald, - szólt Pennroyal Rikhard gunyos mosolylyal, miközben karját nyújtotta Katinak. - Ez a fiatal urhölgy most már Pennroyalné. Térj ki az utunkból, édes öcsém.

Arkibald megragadta Rikhard kiváltázott kabátjának a vállát s oly erősen taszította el, hogy ez napának a karjai közé támolgott, ki éppen a háta mögött állt.

- Te most atyámnak a hajlékában vagy, különben azt mondanám, hogy hazudtál! - kiáltott föl a fiatal ember ingerülten.

Aztán ismét Kati felé fordult, ki eme jelenet kezdete óta egyetlenegy szót sem szólt, csupán a történet főhősén nyugodott folyvást a szeme.

- Ne sértsen ő meg téged többé, édesem! - folytatta Arkibald. - De oly különös mindaz, a mit itt tapasztalok. Mit jelentsen ez?

- Azt jelenti... hogy már minden késő! - viszonzá a fiatal hölgy halkan, keserű hangon.

Vajjon mit értett ez alatt Kati?

Rikhard elsápadva a dühtől, ismét közeledett fiatal neje felé.

A gyülekezetben átalános volt a fölindulás. Mindenki attól félt, hogy tettelegességre kerül a dolog.

- Lady Pennroyal, - sziszegte Rikhard a fogai közt, - kérem önt, fogadja el rögtön karomat s hagyja el velem ezt a házat, melyben a vendéget is a legfelháborítóbb módon sértegetik!

Arkibaldnak az arcát sötét pir borította el. Pennroyalra akart rohanni, de Kati esengve emelte föl kezeit, melyeknek egyikén Arkibald a sokat jelentő karikagyűrűt pillantotta meg.

Ennek látására a fiatal ember megállt s karjai erőtelen hanyatlottak alá.

- Igaz-e ez? - kérdezte zavarodottan s homlokára helyezte tenyerét.

Most sir Edward is beléértotta magát, hideg, komoly udvariasságával, a dologba.

- Pennroyal ur és barátaim, én azt hiszem, önök eléggé nagylelkűek lesznek, és öcsém magaviseletét nem ítélik el. Önök észrevehették, hogy ő beszámíthatatlan állapotban van. Ha jobban lesz, önöktől mindnyájuktól bocsánatot fog kérni. Pennroyal ur, kérem önt és nejét, feledjék el a történeteket; vegyék tekintetbe a sors kegyetlen csapását, mely öcsémet sujtotta. Engedjék tova tűnni azt az árnyat, mely pillanatra emez örvendetes eseményt elhomályosította.

Ha az utóbbi szavakban netalán guny lappangott, oly udvariasan s nyugodtan volt az mondva, hogy a fölött senki sem ütközhetett meg.

Pennroyalnak, akarva nem akarva, el kellett fogadnia a sir Edward mentegetésének okát.

A társaság többi tagja követte Rikhard ur példáját s igyekezett egykedvű társalgást kezdeni, mintha semmi sem történt volna.

Sir Edward azután bevezette a vendégeket, bámulatraméltó önuralommal, a mellékszobába, hol a lakoma már készen várta őket.

Arkibald egyedül maradt hátra az orvossal és miss Tremounttal, kik nem akarták őt magára hagyni.

A fiatal ember mozdulatlanul állt ott, lecsüggesztett karral, lesütött szemmel.

Az orvos és miss Tremount egy pillantást váltottak egymással; azután az utóbbi, közeledve a fiatal emberhez, megfogta a kezét.

- Ismersz-e engem, édesem? - kérdezte.

Arkibald ránézett s tagadólag csóválta a fejét.

- Én nagynénéd vagyok. Tremount Ruth kisasszony. Szegény fiu, mennyire sajnállak!

- Meg tudnád-e nekem mondani, mi lelt engem? Talán örült vagyok?

- Ellenkezőleg, - viszonzá az orvos; - te másodszor ébredtél föl életedben hosszas álmodból. De utóbb ugyancsak sokáig aludtál, fiam.

Arkibald körültekintett a teremben, mintha valakit keresett volna.

- Hol van az én apám? - kérdezte végre.

Nyomasztó csönd következett.

Aztán miss Tremount szólalt meg:

- Édes öcsém, a te mély álmod hét évig tartott. Lásd, ily sok idő alatt sok minden megtörténhetik.

- De az én apám - hol van? Látni szeretném... Látni akarom őt!

S megindult az ajtó felé.

- Szegény, jó öcsém, most nem láthatod őt, mert... mert...

- Hol van ő? - kiáltott föl Arkibald türelmetlenül.

- Öt év óta már sirban nyugszik.

Arkibald pillanatig az orvosra bámult, aztán vad kacajba tört ki.

KILENCEDIK FEJEZET.

Annyi bizonyos volt, hogy Arkibald újra visszanyerte eszét és lelkét, vagy ha a Rollinson orvos kifejezésével akarunk élni, Arkibald ismét fölébredt.

Mindenesetre okos, életeleven ifju költözött ama szép, erős testbe, melyben még tegnap együgyü, hülye gyermek rejtőzködött.

Miután az ébredés első kábultsága elmúlt, az újjá született ember meglepő gyorsasággal és csudálatos éles megfigyelő szellemmel kezdett új helyzetéhez szokni.

Arkibald mit sem tudott, mióta egykor Katala a keleti szobában találkozott s homlokának sebéből a vér az arcára lefolyt; de csakhamar beleélte magát minden azóta történt változásba.

Mig a világ föltartóztatlanul folyt tovább a szokott medrében, azalatt Arkibald valahol másutt járt.

Azonban akaraterejével s fényes szellemi tehetségével remélte, hogy újra kivívja az őt megillető helyet, sőt talán még többet is.

Vele igazságtalanul bántak, talán soha jóvá nem tehető méltatlanságot követtek el ellene; de ezt legalább meg lehet boszulni.

Arkibald nem csüggedt el; lelke, úgy látszott, hét évi álom után felüdült és mi sem tetszett előtte lehetetlenségnek.

A mint elképzelhetjük, Arkibaldnak lelki életében történt eme változás nem csekély feltűnést keltett a szomszédságban.

Néhány hétig ő volt az egyetlen beszéd tárgy s körüle két párt keletkezett; az egyik makacsul állította, hogy Arkibald tökéletesen megőrült, míg a másik párt ép oly szilárdan harcolt eme nézet ellen.

Nos, a vita eldöntése végett mind a két párt dr. Rollinsonhoz folyamodott, kiből azonban bölcs fejcsóválgatásnál egyebet nem lehetett kiszorítani.

A derék öreg ur az utóbbi időben nagyon megvénült s még mielőtt az év lejárt volna, kialudt az életvilága. Azonban oly utódot hagyott hátra, a ki becsülettel lépett a nyomdokaiba.

Fia E. Forbes Rollinson volt ez, ki Párisban és Bécsben tanulta az orvosi tudományokat s a legkitünőbb bizonyítványokkal tért vissza szülőföldre.

Körülbelül huszonöt éves fiatal ember volt ő abban az időben. Középtermetű, értelmes és megnyerő arcú jelenség volt.

Az ifju dr. Rollinson Arkibaldot még gyermekkorából ismerte s természetesen nagyon érdeklődött ily különös eset iránt.

Az ő nézete ebben nem egyezett egészen apjának a nézeteivel; mert hát ő ujjabb, bírálóbb, kevésbé dogmatikus iskolához tartozott.

Ám, mindamellett, a fiatal dr. Rollinson sem tudta határozottan, hogy voltaképen mi baja lehetett Arkibaldnak. Annyiban azonban tökéletesen tisztában volt magával, hogy itt időszakilag ismétlődő lelki bajjal van ügye s feszülten várta, hogy a következő hét évben minő változás fog bekövetkezni.

Nagyon érdekes lett volna megtudni, vajjon Arkibald mit gondolt önmaga felől?

Sajnos, a fiatal ember semmiféle naplót nem hagyott hátra, még kevésbé volt pedig hajlandó másokkal sajátságos szellemi állapota felől beszélgetni.

Nyugalommal és okossággal beletörődött a helyzetébe s egyéniségét semmiképen sem érezte csekélyebbnek ama körülmény miatt, hogy szellemi működése időszakonként szünetelt.

Talán ép oly természetesnek tetszett ez neki, mint nekünk a minden éjszakai hét órai alvás.

A Malmaison és Pennroyal családok közt, az utóbbi időkben, egymáshoz való viszonyaik tekintetében, lényeges változás történt.

Ugyanis, Pennroyal Rikhard a lakodalmakor történt kellemetlenség miatt sértve érezte magát s került minden kiengesztelődésre vonatkozó kísérletet, melyet, egyébiránt, sem sir Edward, sem öcscse, Arkibald, nem igen látszottak óhajtani.

Lady Malmaison ugyan nagyon hajlandó lett volna a békekötésre; azonban az ő véleményének nem volt nagy súlya többé a családban.

Végre, a kölcsönös ellenséges érzület a következő módon érte el tetőfokát.

Sir Edward és Pennroyal, egyik közös ismerősüknek az asztalánál találkoztak s miután a hölgyek, ebéd után visszavonultak, elkezdett Pennroyal, leplezett célzásokkal, sértő módon gúnyolódni sir Edwarddal.

Miután látszólag több bort ivott Pennroyal, mint a mennyit szokott, s mivel még nevet nem is említett, a fiatal ember hallgatott, nehogy nyilvános botrányt idézzon elő.

Mikor azonban Pennroyal Rikhard, végre is kinyilatkoztatta, hogy ismer valakit, a ki mostani címét és birtokait csupán az ő kegyének köszönheti, kénytelen volt sir Edward tőle megkérdezni, hogy tulajdonképpen kit ért ama valaki alatt?

Pennroyal erre azt válaszolta, hogy a boldogult sir Clarencenek semmi törvényes igénye nem lehetett a nevére.

Halotti csönd keletkezett.

Minden szem a fiatal sir Edwardra irányult, ki sápadt arccal, de szilárd hangon követelt részletes magyarázatot eme szörnyű állításra nézve.

- Világfinak már egyetlenegy szó is elég volna, - viszonzá Pennroyal, kihívó mosolylyal. - Én fölöslegesnek tartom, iskolás gyermekeknek bővebben magyarázgatni kifejezéseimet.

- Nem engedhetem meg, hogy ön a kérdésekre vonatkozó válasz elől meneküljön, - szólt a fiatal ember szikrázó szemmel, de változatlanul nyugodt hangon. - Önnek ki kell jelentenie ezek előtt az urak előtt, mit értett sértő célzásával.

Pennroyal nevetett.

- Ha pár évvel korosabb lesz, fiatal ember, - szólt, - meg fogja tanulni, hogy oly kérdések intézésében, melyek nagyszüleinek erkölcsi magaviseletére vonatkoznak, kissé óvatosabbnak kell lennie.

Eme cinikus megjegyzésre általános megbotrányozás kifejezése tükröződött vissza a jelen-voltak arcáról.

Pennroyal azonban ezzel mit sem törődve, folytatta:

- Tessék megcáfolni állításomat, ha tudja. Miután tőlem választ követelt, ismétlem, hogy atyjának semmi joga nem volt címéhez. Ám tessék bizonyítani az ellenkezőt, ha tudja! Én ugyan, uraim, ezt a vitát nem idéztem elő; de mivel a fiatal sir Edward - a mint magát nevezi -

minden áron magyarázatot kíván, hát tudatom vele, hogy ő a címét és birtokait csak bitorolja, jogtalanul bírja s egyedül jóakaratomtól függ, meddig fog azokkal rendelkezni.

Itt, a házi gazda, - név szerint Kent Ferenc - tanácsosnak tartotta közbelépni.

- A manóban, Pennroyal, - kiáltott föl, - ön valószínűleg részeg s ennek lehet egyedül tulajdonítani, hogy asztalomnál egyik vendégemet sértegeti. Kérem önt, legyen szives, tőle bocsánatot kérni. Pillanatig sem kételkedem a fölött, hogy sir Edward címe ép oly jogszerű, mint akár az öné, akár az enyém - és semmi esetre nem engedem meg, hogy ez itt kérdés tárgya legyen. Én azt kívánom, hogy sir Edward a bocsánatkérés elégtételében részesüljön.

Csak egyetlenegy ember volt a szobában, a ki eme fordulattal nem látszott megelégedni.

Bolingbroke őrnagy volt ez, jó családbeli nyugalmazott tiszt, de kinek nem épen a legfeddhetetlenebb hirneve volt. Házsártos, civakodást kedvelő embernek tartották. Nehány hónap óta mindennapos vendég volt a Pennroyal Rikhard házánál.

- Rám, természetesen nem tartozik, - szólalt meg az őrnagy, - ha sir Edward, ily szavakat a részegség örve alatt, bárkitől is zsebre vág. Azonban, ha egyszerű bocsánatkérést elégségesnek tart, azt tanácsolom sir Edwardnak, hogy azt rögtön követelje.

Sir Edward azonban könnyű mosolylyal kelt föl székéről s kijelentette, hogy neki lehetetlen az ily kellemetlenül megszakított társalgást folytatni. Hozzá tette egyszersmind, hogy Pennroyal ur, ha majd ideje lesz a dolog felől gondolkozni, neki kétségkívül kellő fölvilágosítást fog adni. Aztán, meghajtva magát, elhagyta a szobát.

Később ama gyanu keletkezett a jelenvoltak közt, hogy Pennroyalnak a részegsége csak színlelt volt, hogy a mámor ürügye alatt a fiatal sir Edwardot büntetlenül sértegethesse, s hogy az őrnagy tulajdonképen csak azért volt ott, hogy Rikhard urat eme törekvésében támogassa.

Mily okból cselekedett így Pennroyal s minő körülmény igazolta az ily eljárást?

Az erre vonatkozó tények csak később jutottak köztudomásra. Egyelőre a kellemetlen esetnek a következő eredménye volt:

Sir Edward, látszólag vidám kedélyhangulatban tért haza. A következő nap délelőtti óráit szobájában töltötte s minden iratának átkutatásával foglalkozott.

Délután azt mondta Arkibaldnak, meg az anyjának, hogy néhány napra némi ügyei rendezése végett Londonba kell utaznia, s még aznap este indul.

A Kent házában történt eset felől nem tett említést és sem Arkibald, sem lady Malmaison nem értesült arról mások által sem.

Sir Edward vidáman vett tőlök búcsút s Arkibaldot kérte, hogy távolléte alatt legyen ő a helyettesítője minden ügyében; lady Malmaisonnak pedig megígérte, hogy a legutolsó divatu turbánokat hozza magával.

A fiatal ember öt napig volt távol.

Pennroyal Rikhard, kit ugyanabban az időben ügyei távol tartottak hazulról, egy nappal előbb érkezett haza, mint az a kocsí, melyben sir Edward sápadtan, eszméletlenül, vállán golyóval átlőve, feküdt.

A két uri ember, a helyett hogy Londonba ment volna, Belgiumba utazott, hol Bolingbroke és sir Edward egyik barátjának - kinek nevét, sajnos, nem tudhattuk meg - segédkezése mellett pisztoly-párbajt vívott.

Pennroyal sértetlenül szabadult meg; sir Edward azonban, a fiatal dr. Rollinson gondozása alatt, több hétig aggasztó állapotban nyomta az ágyát.

A golyó eltávolítása után azonban fölüdült s kis idő múlva odahagyhatta az ágyat.

Noha sir Edward erejét lassankint visszanyerte, úgy látszott, mintha lelkét nagy teher nyomta volna; élénk levelezésben volt londoni ügyvédjével s úgy tetszett, mintha mindig keresne valamit; de hogy mit, azt senki sem tudta elképzelni. A félénken kutatott tárgyat azonban nem találhatva meg, úgy látszott, egyre nagyobb aggodalom szállta meg.

Arkibald, természetesen, kérdezte tőle a párbaj egyes részleteit s hogy mi adott arra okot; de bátyja kitérő magyarázatot adott, mondván, hogy Pennroyal gorombán viselte magát iránta s nem kért amiatt tőle bocsánatot. Mivel pedig a sérelem másoknak a jelenlétében történt, ő, sir Edward, kénytelen volt a megbántást vérrel mosni le.

Mikor Arkibald, bátyjának a londoni ügyvéddel való sűrű levelezései oka felől kérdezősködött, sir Edward azt felelte neki, hogy régi családi iratok keresésére vonatkozik az egész, melyeknek csupán ódonsági becsük van.

Arkibald eme fölvilágosításra mit sem szólt, de kétkedőleg csóválta a fejét.

Ezek a testvérek a leggyöngédebben szerették egymást, de a fiatalabbik életében előfordult sajátos körülmények akadályozták a benső bizalmasság kifejlődését.

Arkibald sokkal büszkébb volt, semhogy bátyját erősebben faggassa s másoktól sem akart bővebb felvilágosítást szerezni.

Sir Edwardnak sejtelve sem volt arról, hogy Arkibald képes volt neki több oly dolgot tudomására juttatni, melyek felől másoknál hiába tudakozódott.

De Arkibald nagyon értett titkai megőrzéséhez.

Pennroyal ez idő alatt csöndesen viselte magát s arra várt, míg az egész ügy feledésbe merül.

Azt, hogy valóban szándéka volt-e sir Edwardot agyonlőni, avagy örült-e a viszonylag szerencsés kimenetelnek, nem tudhattuk meg. Az azonban igen természetes, hogy mind ő, mind a neje távol maradtak Malmaisonhousétól.

A szomszédság hajlandó volt egy időre őket a társaságból kizárni; de miután ellenfele fölgyógyult, a dolgot kissé higgatabban ítélték meg s végre is úgy vélekedtek, hogy Pennroyal egyéb hibát nem követett el, mint azt, hogy részegségében otrombán viselte magát, mely miatt szabályszerű elégtételt adott.

De különben is, mi közük volt a dologhoz?

Noha Pennroyal nem tartozott a legszeretreméltóbb emberek közé, a legtekintélyesebb családok közé tartozott s nagy birtokkal rendelkezett. Szóval, a társaság ismét befogadta kebelébe s fiatal felesége az uri körökben mint a divat királynője uralkodott.

Azonban, néhány hónap múlva újabb fordulatokat vettek a dolgok.

Sir Edward, akár abból az aggodalomból kifolyólag, hogy hiába kutat a szükséges okmányok után, akár meghülés következtében, ismét beteg lett; sebe is megnyílt újra s lobos természetűvé vált.

Ez a fiatal ember mindig gyöngye testalkatu volt s környezete nagyon féltette, hogy újabb betegségéből nem fog fölépülni.

Dr. Rollinson mindent megtett, a mi tőle telhetett, de a felgyógyulásra való kilátása egyre csekélyebb lett.

Egy nap Sir Edward magához kérette öcscsét.

- Nos Arki, - szólt a belépőhöz - hogy tetszik az neked, ha sir Arkibald leszel?

Pillanatig némán nézett a két testvér egymás szemébe.

- Hát csakugyan hiszed te azt? - kérdezte Arkibald, komoran, redőbe vonva homlokát.

- Meg vagyok arról teljesen győződve.

- Neddy, mi testvérek vagyunk, - szólt Arkibald.

A két fiatal ember szótlanul szorított kezet.

Arkibald leült az ágy szélére s szomoruan nézte bátyjának lesoványodott arcát.

- Arki, közölni akarok veled valamit.

- Mindjárt gondoltam.

- Nem olyasmi, amire te gondolhattál. A köztem és Rikhard közt történt párbaj, atyánk miatt történt. Rikhard azt mondta, hogy ő lenne... azaz, hogy...

- Mitől se tarts!.. Szólj bátran, minden himezés nélkül!

- Hogy apámnak az anyja nem volt lady Malmaison.

- Hazudott.

- Ezt mondtam neki én is. Ő felhívott engem, hogy bizonyítsam be az ellenkezőt. Nos, én a párbaj után folyvást kerestem a Sir Clarence keresztlevelét. De sehol sem találtam meg. Még följegyzést sem fedezhettem föl arról, hogy nagyanyánknak fia volt. Ellenben azt beszélük, hogy nagyapánknak viszonya volt egy más nővel... A dologban az a legszomorítóbb, hogy nem volt módomban sir Clarence törvényes születését igazolni... De még egyéb mondani-valóm is van.

- Tudom a többit, tudok mindent... Miért nem szóltál nekem előbb, bátyám? Te azzal a gondolattal gyötörted magadat, hogy mivel azt be nem bizonyíthatod, hát Malmaison, a régi szerződvény szerint, mely sir Charles életében készült, Pennroyal által követelhető... Nem így van-e?

- Hogy tudhatod te ezt?...

- Mindent tudok. Tudom azt is, hol vannak az iratok, melyeket te kerestél. Ne nyugtalankodjál e miatt, Neddy, mert sir Clarence volt a törvényes örökös. Annak a nőnek, kivel nagyapánknak viszonya volt, kétségkívül szintén volt egy fia, de ez még gyermekkorában meghalt. Miért nem voltál őszinte hozzám, Neddy? Rikhardnak ép oly kevés igénye lehet birtokainkra, mint a mi lovászsunknak... Oh, a gazember! Mi először is tönkre teszszük őt, földönfutóvá teszszük!

- Oh, ha én ezt tudtam volna! - sóhajtott föl a beteg némi szünet múlva. - De hát bizonyos vagy te abban, a mit most nekem mondtál? Megvannak a bizonyítványok? Ugyan hol találtad meg azokat az iratokat?

- Birtokomban vannak azok s ez a fődolog. Mihelyt meggyógyulsz, azonnal mindent megtudsz. Különös dolgokat fogok veled közölni és neked megmutatni.

- No, hála istennek! Azzal én nem törődöm, akármilyen lesz belőlem. Sajnos, sok időbe került, míg téged igazán megismerhettem. Én vagyok a hibás, hogy már korábban nem értekeztem veled. Te méltóbb vagy a cím viselésére, mint én.

- Nem!... Ha úgy volna, nem tagadnám, de ha valaha Malmaisont örökölném, törzsünk kivész. Belátok a jövőbe, Neddy, családunk reménye rajtad nyugszik, én csak szerencsétlenséget hozok házunkra. Neked meg kell gyógyulnod.

A két testvér ismét kezét szorított és mélyen nézett egymás szemébe.

Aztán Arkibald odahagyta a szobát.

A nap elmúlt, el az este is s mikor az óra éjfélét ütött, a fiatalabb testvér »sir Arkibald of Malmaison« lett.

TIZEDIK FEJEZET.

Nem sok időbe került, míg az új baronet, a család utolsó ivadéka, befolyását érvényesítette. Parancsoló, zárkózott és büszke jellemű fiatal ember volt ez. Soha sem alázta meg magát annyira, hogy valamely barátjának kedvét keresse, vagy valamely ellenségét megengesztelje.

Kevesen szerették, sőt némelyek félték is tőle.

Közvetlen elődeitől nagyon különbözött. Sajátságos története varázsfénnyel vette őt körül s nem olyannak tekintették őt, mint más embert. Sőt arról is suttoztak, hogy természetfölötti erővel rendelkezik.

Rendkívüli szépsége is nagyban járult ahhoz, hogy ama feltűnő hatást, melyet mindenre tett, még inkább fokozza.

A férfiak nehezen állották ki sir Arkibald éles tekintetét, ki lelkük legtitkosabb gondolatait is kiolvasni látszott, a nőket pedig fekete szemével egészen elbájolta.

Egy századdal vagy csak félszázaddal előbb is, Arkibald boszorkánymester hírébe jött volna.

A szomszédságban sajátságos hírek szárnyaltak felőle.

Végre is, vajjon nem oly családnak az ivadéka volt-e ő, mely már gyakran tűnt föl csudálatos események által?

Sokan voltak a környék falvaiban, a kik mennyre-földre esküdöztek, hogy a szép fiatal baronet láthatatlanná tudja magát tenni, akkor a mikor akarja.

S vajjon a fiatal Pennroyalné nem a saját szemével látta-e leány korában, midőn Arkibald fényes nappal egyszerre megjelent előtte olyan szobában, mely egy szempillantással azelőtt még üres volt?

Ez a szoba eleitől fogva különös hirben állt, mert ott vagy annak a közelében történt a baronet titokszerű eltűnése.

Egy szolga, ki egyizben Arkibaldnak jelentette, hogy ügyvédje megérkezett s vele beszélni óhajtana, a szobát üresen találta, noha csak néhány pillanattal azelőtt látta gazdáját oda belépni.

Ama föltevésben, hogy ez a szobát a földött lépcsőre nyíló ajtón ismét elhagyta, követni akarta a szolga, midőn kimondhatatlan csudálkozására azt tapasztalta, hogy az ajtó belülről volt bezárva.

Épen zavartan távozni készült, midőn egyszerre hangos kacaj ijesztette meg, mely csaknem egész percig tartott s noha úgy tetszett, mintha a levegőben hangzanék, úgy rémlett neki, hogy az a kacaj nagy távolságból jő. De akár közről, akár távolról keletkezett az, ráismert a szolga Arkibaldnak a nevetésére, habár vadabb, gunyosabb kacaj volt ez, mint a minőt valaha hallott tőle.

A szegény ember most teljesen elvesztette a bátorságát s oly gyorsan, mint csak lehetett, kifutott az ördögös szobából.

Mielőtt azonban a folyosóra ért, urának parancsoló szava visszahívta.

A szolga megfordult s a küszöbön Arkibald állt testestül-lelkestül, de köpenyben, fején kalappal, mintha éppen valamely utazásból tért volna vissza.

- Miért jöttél ebbe a szobába? - kérdezte a szolgát, kinek fogai vacogtak az ijedtségtől.

A megrémült ember eldadogta megbízatását.

- Hallgasd meg és eszedben tartsd, a mit neked egyszer s mindenkorra mondok, - szólt a baronet szigorú hangon, de oly behatólag, hogy minden szava bevésődött a figyelő lelkébe. - Soha senkinek sem szabad ebbe a szobába belépni, csak ha én nyitom azt meg valakinek. Különben oly szerencsétlenség történhetnék, melyet nem tudnék megakadályozni. Jegyezd meg ezt magadnak. Most pedig eredj és küldd ide azt az urat.

Elképzelheti mindenki emez eset következményét. Senki sem lépte át a titokzatos helyiség küszöbét, hacsak kényszerítve nem volt rá. Megbűvölt szobának hitte azt mindenki s vagy magát Arkibaldot tartották az abban kísértő szellemnek, vagy pedig azt hitték, hogy valamely kísértet ottléteért vállalt felelősséget.

Ezt az esetet, melynek kulcsa már olvasóim kezében van, csupán azért említettem föl, hogy megmutassam, mikép Arkibald az általa fölfedezett titkot kihasználta s a legbiztosabb módot választotta a meglepetés kikerülésére.

A titokzatos szobában oly dolgokkal foglalkozott, melyeknél nem akarta, hogy háborgassák.

Hogy mi volt az ő foglalkozása itt, azt élő lénynek nem árulta el; nem is volt senkije, kit bizalmával megajándékozhatott volna.

Élete egyhangú és örömtelen volt.

Még anyja is, ki korával testben és lélekben gyöngült, inkább félelmet, mint vonzalmat érzett iránta.

Lady Malmaison most csaknem minden idejét kártyázással s kedvenc ölebeinek gondozásával töltötte.

És csakugyan, nem szeretett Arkibald senkit a világon?

Legalább gyűlölt valakit, még pedig szíve mélyéből.

Pennroyalt tartotta felelősnek mindama szerencsétlenségekért, melyek a Malmaison-családot s őt magát érték s Arkibald nem volt az az ember, a ki mindazokat boszulatlanul akarta hagyni.

A mi Pennroyalt illeti, ő nem akarta bevárni nyugodtan, míg a támadás bekövetkezik; félig eléje ment az ellenségnek.

Az 1824-dik év tavaszán, körülbelül kilenc hónappal sir Edward halála után, az egész környéken az a hír terjedt el, hogy közelébb egy nagy pör indul meg a Malmaison- és Pennroyal-családok közt s hogy nem csekélyebb dologról van szó, mint a Malmaison-család birtokainak tulajdonjogáról, melyet Pennroyal Rikhard, mint legközelebb álló férfirokon, igényel magának, azt állítva, hogy sir John, sir Clarence természetes apja, törvényes örökösöket nem hagyott hátra.

Nem akarom az olvasót eme pörnek egyes részleteivel untatni; elég ha azt mondom, hogy Pennroyal, atyjának halála óta oly okmányok jutott birtokába, mely követelésre jogosítja föl oly esetben, ha sir John törvényes örökös nélkül halna meg s hogy Pennroyal csak azért késett az okmány érvényesítésével, mert sir Clarence gyakran ünnepiesen megesküdött előtte, hogy születésére nézve semmi a törvénybe ütköző szabálytalanság nem fordult elő.

Az utóbbi időben azonban Pennroyalnak egy esetleg történt fölfedezés nyomán kétesnek tetszett, vajjon sir Clarence őt tudva áltatta-e állításaival, avagy talán egy szerencsétlen összetévesztés áldozata volt?

Hogy Rikhard ur nézetét az esetről bizonyítékkal is támogassa, egy kétségbevonhatatlanul teljes hitelű okmányt mutatott elő, mely sir John törvénytelen fiának a születését igazolta.

Most aztán azt követelte ellenfelétől, hogy bizonyítsa be, mikép az a fiu mint gyermek halt el s nem mint sir Clarence nőtt-e föl; továbbá, ha ez megtörtént, sir John törvényes örökösének a keresztlevelét s sir Clarence-szel való azonosságát.

Sir Clarence törvénytelenységének a kérdésére nézve mindenesetre fordultak elő némely kellemetlen körülmények.

Sir Clarence tudta, hogy volt neki egy természetes fitestvére s valószínűleg azt is tudta, hogy az ő születésére vonatkozó okmányok csudálatos módon eltűntek. Bizonyosan azt is elgondolta magában, hogy abban az esetben, ha címét valaha kétségbe vonnák, nagyon bajos volna a támadás ellen a törvény előtt védekezni.

Ugyanakkor sir Clarence, törvényes származása felől szilárdul meg volt győződve.

A törvénytelen fiu története ő előtte, épugy mint a család többi tagja előtt, a legcsekélyebb részletekig ismeretes volt, csakhogy, természetesen, nem szolgált nekik kellemes beszéd-tárgyul.

Sir John nagyon szilaj életet folytatott fiatalságában s számos szerelmi kalandja volt, mielőtt címéhez juthatott, mivel atyja, ama hires sir Charles, magas kort ért el.

Ama szerelmi viszonyok egyike, egyik bérlőjük leányával, épen akkor volt folyamatban, mikor sir Johnnak a családja egy a szomszédságban levő gazdag örökössel való házasságának létrejöttén buzgólkodott.

Abban az időben, mikor a lakodalom végbe ment, a bérlő leánya egy fiunak adott életet.

Clarence körülbelől egy évvel később született.

A törvénytelen fiu csupán öt vagy hat évet élt. Az anya, gyermekének a halála után Londonba ment és soha többé hírét sem hallották.

Eddig az egész dolog tisztán állt; az egyetlenegy nehézség csak abban rejlett, hogy senki sem tudta, hová lett sir Clarence keresztlevele, sem azt, hogy a meghalt természetes gyermek halotti bizonyítványát hol lehet megtalálni.

Igy aztán valamely gonosz indulatu embernek, a minő Pennroyal is volt, könnyű volt hamis állításokkal előállani.

Senki sem tudta elképzelni, hogy Pennroyal Rikhardnak miképen juthatott tudomására ama papírok eltűnése, minthogy a család körén kívül ez soha sem képezte beszéd tárgyát.

Meg kell itt jegyeznünk, hogy Rikhardnak a bátyja, Epsom lord, soha ezzel az ügygyel foglalkozni nem akart s öcscsének amaz eljárását határozottan kárhoztatta.

Ez azonban Pennroyalt nem tartotta vissza; ő bizonyítványokat gyűjtögetett s elhatározta magában, hogy a pört megindítja.

Sikere fölött pillanatig sem kételkedett s a pörből nemcsak anyagi hasznót várt, hanem eddig halogatott boszujának kielégítését is.

Az a gondolat, hogy világi javait az Arkibald rovására szaporithatja, különös élvezetet nyújtott neki.

A fiatal baronet rendkívül nagy nyugalmat tanusított, habár az emberek hiedelme szerint, nem a legkedvezőbb kilátásai voltak a pör megnyerésére.

A vele találkozott egyének kíváncsian bámulták őt, azt képzelve, hogy izgatottnak s boldogtalannak látják; de ő folyvást ép az a büszke, leereszkedő lény volt, mint azelőtt.

Ügyvédével való értekezései után a legderültebb hangulatban tért vissza s úgy látszott, - bár megmagyarázhatatlanul - hogy ellenfele fölött való győzelméről bizonyos. S minő alapra támaszkodhatik védelmezője? Arra talán, hogy a baronet cím oly sok éven át ment maradt minden támadástól?

Vagy talán a Rikhard bizonyítási láncolatának valamely hézagára építette reményeit?

Csupán gyanítani lehetett e tekintetben egyetmást.

Azonban az az idő, melyben a gyanítgatásokat bizonyosság volt fölváltandó, már közeledett.

Az 1825-dik év őszére fordult az idő.

Egy tiszta, hűvös délután Arkibald paripát nyergeltetett s kilovagolt a birtokára.

Körülbelül egy óra múlva a halas tóhoz érkezett, mely, mint említettük, határvonalat képezett a Malmaison- és Pennroyal-féle birtokok közt.

Mikor ama helyhez érkezett, a távolról egy női alakot pillantott meg. Ez is lovon ült.

Kati volt ez, - Pennroyalné asszony.

Lassan közeledett a szép asszony Arkibald felé, a nélkül hogy észrevenni látszott volna.

Arkibald már régóta nem találkozott vele s mikor ő a fiatal asszonyra ismert, önkénytelenül hirtelen visszatartotta paripáját. Aztán kíváncsian nézte, vajjon Kati is hasonlóan cselekszik-e?

De a fiatal asszony nyugodtan lovagolt tovább.

Egyszerre merész mosoly keletkezett Arkibald szép arcán; megeresztette a kantárszárat s néhány pillanat múlva már csupán néhány lépésnyire voltak egymástól.

Most egyszerre, mintha közös ösztönzésnek engednének, megállították a paripáikat.

Mily bájos volt ez a fiatal asszony!

Arkibald észrevette ezt s néma bosszuságában összeszorította fogait. Jog szerint eme fiatal asszony most az ő felesége volna!

- Jó napot, Pennroyal Rikhardné asszony!

- Jó napot, Arkibald!

A fiatal ember neve, mely oly édes kedvesen hangzott a szép fiatal asszony ajkáról, gyorsabb keringésbe hozta véré.

Arkibald formáságot és hidegséget várt.

- Nem is számítottam arra a szerencsére, - szólt, - hogy kegyeddel itt találkozhatom.

- Pedig, ha jól emlékszem, mi már korábbi időkben találkoztunk itt.

Ama rég elmúlt időkben volt ez, melyekre Arkibald most úgy tekintett vissza, mint a száműzött a szülőföldre. Lova előre lépdelt s csak akkor állt meg, mikor közvetlen a bájos fiatal asszony paripája mellett volt.

- Oh, mily rég volt az! - szólt Arkibald; - s mégis, ha kegyedre nézek, csaknem úgy tetszik nekem, mintha csak tegnap lett volna.

- Ön sokkal nagyobb változáson ment át, mint én, - viszonzá Kati, élénken vizsgálva szemével a fiatal ember arcát.

Fizikai tekintetben igaza volt a fiatal asszonynak; a szép fiuból hatalmas, diszes férfi lett.

Ám Arkibald másképen értelmezte Katinak a szavait s keserűen válaszolt.

- Kegyed talán keveset változott, de ez a csekély változás okozta azt a nagyobb, melyet rajtam észre vett.

- Lehetséges-e, hogy ön haragszik reám? Én pedig azt hittem, hogy neheztelésével nem találkozom.

Pennroyalné oly szelid méltósággal mondta ezt, mely még ígézőbbé tette.

- Lehet-e kegyedre haragudni? - szólt az ifju élénken elpirulva. - De mondja csak, az én... az én barátságom megőrzésének óhaja volt-e az, mely kegyedet arra ösztönözte...

Pennroyalné büszkén egyenesedett föl s közbevágott:

- Bocsánat, uram, nekem nincs szándékomban, jóakarátát kierőszakolni. Ha ellenségem akar ön lenni, ám legyen s talán megtanulom én is, önnel szemben hasonló érzületet táplálni.

Ezt mondva a fiatal asszony, megfordította lovát s tova lovagolt.

Arkibald azonban, kinek látszólag nem volt igaza s egyáltalában nem is volt szándéka a nem remélt találkozásnak oly gyorsan véget vetni, megsarkantyuzta lovát s pillanat alatt ott termett a szép asszony mellett.

- Kegyed félreért engem, - szólt Arkibald. - Ugyan mit gondolhattam én? Hiszen azt nem tagadhatja kegyed, hogy férje... hogy Pennroyal Rikhard velem szemben nem mutatta magát jó barátnek.

- Mit sem fogok tagadni, uram, a mit ön jónak lát terhemre róni föl, - válaszolta Kati, látszólag sértődve; de így sokkal ellenállhatatlanabb volt, mint valaha.

Arkibald arra a meggyőződésre jutott, hogy Katit még sem lehet valakinek a gonoszságáért felelőssé tenni, még akkor sem, ha ez a valaki a férje volt s ama gondolatra, hogy ez a fiatal asszony esetleg férje ellen foglalt állást s az ő pártján van, kiderült a szeme s hevesebben kezdett a szíve dobogni.

Arkibald megfogta a Kati paripájának a kantárját.

- Maradjon még, asszonyom! Ha már egyszer valahára ismét találkoztunk, csevegjünk kissé.

- Ugyan mi mondanivalója van Arkibald urnak?

- Kegyed engem az imént nem urazott, csak egyszerűen Arkibaldnak szólított.

- Ön meg engem Pennroyal Rikhardné asszonynak!

- Az kegyed - sajnos! - szólt Arkibald, összeszorítva fogait.

- Gondol-e ön rám eme név alatt? - kérdezte a fiatal asszony s ígéző pillantást lövelt fekete szeméből.

- Kati!

A fiatal nő Arkibald felé nyújtotta kis kezét, melyet ez megragadva, hévvel vont ajkaihoz.

Édes és szomoru gondolatok hozták hullámlásba szívét.

De Pennroyalné, miután pillanatnyi ohaját teljesülve látta, (melynek, hogy a fiatal nő iránt igazságosak legyünk, semmi más célja nem volt, mint egy kacér szeszély kielégítése) óvatos tudott lenni.

Visszavonta a kezét.

- Te oly barátságtalan voltál, Arkibald. Nem a legjobb barátok voltunk-e mi fiatal korunktól kezdve? Hogy gondolhattad azt, hogy én neked rosszat kívántam?

- Oh, Kati, hiszen ő hozzá mentél nőül!

- De, elébb megkérdeztem, uram, akar-e nőül venni s ön mit sem akart arról tudni.

- Te kérdeztél meg?

- Bizonyynyal. De te ezt elfelejtetted. Egyszerre minden oly végzetszerűleg ütött ki. Én magam sem igen tudom most, te vagy-e az az Arkibald, akit én egykor ismertem.

De én igen jól tudom! - viszonzá komoran a fiatal ember. - S te az én ellenségemnek a felesége vagy, annak az embernek a felesége, a ki engem tönkre akar tenni!... Kati - kiáltott föl hirtelen, - mondd meg nekem, kitől tudta meg Rikhard, hogy azok az okiratok családunknál hiányoznak? Én mondtam ezt neked egyizben - emlékszel-e még arra a napra? Kivüled ezt senki sem tudhatta!

Pennroyalné asszony talán jobb szeretett volna eme kérdésre nem válaszolni. De ha egyszer a fiatal ember ezt hozzá intézte, nem lehetett előle kitérni.

- Ép e miatt ohajtottam veled ma is találkozni - szólt némi gondolkozás után. - Megérdemlem a szemrehányást, Arkibald; de az egész öntudatlanul történt. Már rég volt az, még a bekövetkezett szerencsétlenségek előtt, mikor még a régi viszonyok fennálltak. Oh, bár most is úgy volna!

- Hát, te mondtad meg neki?

- Nem tudtam, hogy valamely titkot árulok el ez által. Abból, a mit Rikhard mondott, azt hittem, ő is tudta, vagy legalább gyanította azt s én csak a nézeteimet fűztem hozzá. Később, mikor megtudtam, minő fordulatot vettek a dolgok, kértem őt, ne használja föl a tudomására jutott körülményt. De már késő volt. Nem tudtam azonban addig nyugodni, míg ezt neked meg nem mondtam, bocsánatodat kérve.

Arkibald egyáltalában nem adott volna hitelt ennek a beszédnek, ha csupán csak a feje lett volna ez ügyben érdekelve. De, szerencsétlenségre, nem így állt a dolog.

Hitte ezt, mert hinni óhajtotta s annál könnyebben megbocsátott a fiatal asszonynak, mert ez által újabb alkalom kínálkozott arra, hogy kezét a kezében tartsa.

- Oh, ha téged kibékülve látnálak Rikharddal! Csak akkor lehetnék boldog, - folytatta Pennroyal Rikhardné, fűlsóhajtva.

- Őt félted-e vagy engem féltesz? - kérdezte mosolyogva Arkibald.

- A veszély téged fenyeget, - válaszolt a szép asszony kitérőleg.

Arkibald még mindig mosolyogva csóválta a fejét.

- Ne aggódjál, Kati. Sem én, sem a hozzám tartozók nem forognak veszélyben. Vajha Rikhard vigyázna magára!

Pennroyalné megijedt.

Ő a pört, a Malmaisonokra nézve elveszettnek hitte.

Ez az intés, mely az ellenkezőről tanuskodott, nagy fölindulásba hozta.

Rikhard férje volt neki, de kétannyi idős, mint Arkibald. S a mi a külsejüket illeti - összehasonlításról szó sem lehetett.

Arkibald korának egyik legszebb férfja volt.

Pennroyalné talán soha sem érzett szerelmet férje iránt s nem feledhette el azt, hogy egykor ő Arkibaldnak ajándékozta a szívét.

A folyamatban levő pörre vonatkozólag, nem volt kellemetlen érzés a fiatal asszonyra nézve, hogy a nyerő részen állhatott.

Az, hogy a férje lesz a győztes, nem csökkentette ezt az érzést. Ám, ha oda ütne ki a dolog, hogy férje a pört elveszti - ez a gondolat anyagot nyújtott a töprengésre.

Természetesen, férje szerencsétlenségét, a saját szerencsétlenségének is kellett tekintenie; de ebben az esetben az ő szerencsétlensége még elviselhető volt, ama tudatban, hogy Arkibald nem jutott tönkre. Nem, a kilátás nem volt lesújtó. De vajjon nem csalódott-e Arkibald?

- Örülök mind a kettőnknek az érdekében, - szólt végre a fiatal asszony. - Nem is tudnám elviselni, ha vagyonodtól és nevedtől megfosztanának. E szerint hát, ugy-e tévedés volt az, hogy az okiratok elvesztek?

- Nem mondhatok neked többet, - válaszolta Arkibald, ki nem tudta a szemét Kati rózsás arcától elvonni.

- Oh, te még nem bocsátottál meg nekem; te nem bízol bennem!

A fiatal ember megállította a saját és a Kati paripáját s mélyen a szemébe nézett a szép asszonynak.

- Kati, te ellenségemnek a felesége vagy s ezt nem szabad felednem! Ha én valaha azt tapasztalnám, hogy te, közte és köztem, kettős szerepet játszánál, akkor még inkább gyűlölnék mint őt - s képes lennék bármily merényletre! Nos, én ebben az ügyben nem adom magamat a hatalmadba. Ugyis megtudsz mindent nem sokára. Egyelőre, azt kötöm lelkedre, hogy azokról, a miket neked most beszéltem, hallgatni fogsz. Hagyd őt abban a hitben, hogy megnyeri a pört, míg csak az ellenkezőről nem győződik meg. Megigéred-e ezt nekem?

Pennroyalné semmi rosszat nem találhatott abban, ha ily ígéretet tesz; de azt sem látta át, miért ne tüntesse ezt föl úgy, mint nagy kegynek a jelét?

- Feleségnek nem volna szabad férje előtt valamit eltitkolni, Arkibald.

- Soha sem volt még előtte titkod, Kati?

- Nincs jogod ezt kérdezni tőlem.

Arkibald nevetett.

- Ugyan mondd csak, egész istenadta nap boldog vagy-e vele?

A fiatal asszony fölpillantott Arkibaldra s szemük találkozott.

- A napok olykor nagyon is unalmasaknak tetszenek előttem, - szólt Kati halkan.

- És ez a nap? - kérdezte, oda hajolva a szép asszonyhoz.

- Az őszi napok, mint magad is tudod, rövidek, - viszonzá s mosolygva fordította félre az arcát.

- Gyakran kilovagolsz te ősszel?

- Mit tehetek egyebet, ha férjem nincs otthon?... De most vissza kell ténnem; későre jár az idő.

- S ígéreted?

Eme délután Kati harmadszor nyújtott kezét Arkibaldnak.

Arca lángolt, vére hevesebben keringett.

Eme találkozásból nem tért közönyösen haza.

Kettejük közül Arkibald volt erősebb s Kati érezte az ő hatalmát - érezte s jól esett neki, hogy érezhette.

És Arkibaldnak, mikor a szép fiatal asszony finom kis kezét megfogta s kezében tartotta, hevesebben kezdett a szíve dobogni.

Vajjon a sors, mely eddig oly gonoszul viselte magát irányában, nem változik-e meg valahára, hogy őt kegyeivel elhalmozza, alkalmat adva bosszujának lehűtésére? Bosszu, melyet a szerelem hajt végre, oly édes!

Végre elváltak egymástól s különböző irányban lovagoltak tova.

Ez volt első találkozásuk, mely azonban nem volt utolsó.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Eközben lázas tevékenységgel dolgoztak az ügyvédek, készülve a tárgyalásra.

Pennroyal ur a legszebb légvárakat építgette, a nélkül hogy sejtelve lett volna, legtávolabbról is, az ellene intézett összeesküvésről. Ellenkezőleg, úgy tetszett neki, hogy Fortuna végre kegyeibe fogadta őt. Mert ennek az urnak az élete nem volt oly boldog, mint a minőnek látszott.

A kártya iránt tanusított szenvedélye sajnos nagyon sok pénzébe került s noha olykor jelentékeny összegeket nyert, mindamellett veszteségei huszszorta felülmúlták a nyereségeket.

Mint okos ember, átlátta azt, hogy ha még tovább is áldoz eme szenvedélyének, vagyona tökéletesen elkallódik s elhatározta magában, hogy veszteségeit más módon iparkodik kipótolni.

Nos, a börzejátékra szánta magát, melyben eleinte szerencséje volt, de végre is azzal végződött a veszedelmes kísérlet, hogy kénytelen volt kastélyát és birtokait elzálogosítani, mert csak így tarthatta magát még felszinen.

Ebben az időben történt Battledown Katival való házasságkötése, ki természetesen mit sem tudott Pennroyal pénzügyi zavarairól, melyeket feleségének a pénzével akart elhárítani.

Azonban, fájdalom, a segítség nem volt elég s Rikhard ismét szerencsétlen ügyletekbe keveredett s Katinak a pénze is elpárolgott, épugy mint az övé.

Beszélik, hogy pénzének nagy része a Bolingbroke őrnagy zsebébe vándorolt, ki ama párviadalban mint Pennroyal segéde szerepelt.

Ujra zálogba kerültek a birtokok s Pennroyalnak, helyzete javítására nézve, most már minden reménye abban pontosult, hogy a nagy pört megnyeri Arkibald ellen.

A mi szerencsétlenségét tetézte s szinte elviselhetetlenné tette, az volt, hogy házas életében nem találta föl az ettől várt boldogságot.

Kétségtelen ugyan, hogy feleségét főleg pénzeért vette el, de azonkívül korántsem volt ő a szép asszony bájai iránt érzéketlen; ellenkezőleg: a helyett, hogy meguntta volna Katit, ez évről évre nagyobb hatalmat gyakorolt felette, míg végre is a hideg, számító ember, a szó igazi értelmében, felesége szolgájává süllyedt alá.

Ám a felesége rosszul jutalmazta megalázkodását. Kati helyzete nem felelt meg várakozásának; haragudott pénzének elpazarlása miatt s általában megbánta, hogy oly visszavonhatatlan lépést, a minő a házasság, elhirtelenkedett.

Szellemi tekintetben a fiatal asszony egyenlőnek tartotta magát férjével. Nem is habozott kihasználni azt az előnyt, melyet teljes közönbösségével, egykedvűségével felette kivivott. Szóval, Kati ezzel a boldogtalan emberrel irgalmatlan hidegséggel bánt s ez vak imádattal csókolta a királynői pálcát, melyet felesége az ő feje fölött forgatott.

Igy álltak a dolgok, midőn Pennroyalné Arkibalddal a halastónál találkozott.

Eme találkozás után Katinak férje iránt való magaviseleté feltűnően megváltozott.

Egyszerre gyöngédséget és bizalmat tanusított. Hízelt férjének, ítélete alá bocsátotta a saját ügyeit, tanácsot kért tőle s odáig vitte a dolgot, hogy ez az ember minden titkát föltárta előtte, föl legrejtettebb terveit és óhajait, melyeket azelőtt minden szeretete mellett sem árult el.

S a fiatal nő annyi értelmet s éles fölfogást mutatott, hogy Pennroyal egyáltalában nem zárkozott el többé előle.

Különösen tetszett neki, hogy Arkibald iránt való ellenséges érzületét Kati mindenképen fokozni iparkodott, biztatva őt, hogy a pörnél semmi költséget ne kiméljen, minthogy a siker bizonyosnak mutatkozott. Még azt is megígérte, hogy ha szükséges lenne, ékszereit is elzalogosítja, hogy ama nagyhirű ügyvédnek a fáradozásait, ki perüket vezet, érdemileg megjutalmazhassák.

Különös meglepődésére szolgált a férjnek az ily gondolkodás, annyival is inkább, mert kissé féltékeny volt Arkibaldra mindenkor s voltaképen ez volt a főok a pör megindítására.

Az a fölfedezés, hogy neje a fiatal baronetet ép úgy gyűlöli, mint ő, balzsamul szolgált a lelkére s most még csak a pört kellett megnyernie, hogy a világ legboldogabb emberének tartsa magát.

Végre elérkezett a nagyjelentőségű nap.

A törvényszéki terem zsufoltságig megtelt.

Az ugynevezett »társaság« mindenfelől sietett oda és kíváncsian várt egy darab pikáns családi történetet a magasabb körökből.

Fogadásokat is tettek; némelyek arra, hogy a tárgyalások egy hétig, mások meg arra, hogy még tovább tartanak.

Az olvasó már bizonyosan kitalálta az eredményt.

Soha még hasonló csalódás nem fordult elő.

Miután a híres Adolphus, a fölperes ügyvédje, fényes szónoki tehetséggel előadta az ügyet s a bizonyítékokat, a melyekre támaszkodott, elősorolta, - Rumington ur, Malmaison Arkibald képviselője, vette át a szót s néhány oly megjegyzést tett, melyek villámcsapásként hatottak mindenkire, a ki ott jelen volt, két ember kivételével.

Nem akarom az olvasót untatni a beszédek részleteivel; legyen elég, ha annyit mondom, hogy Rumington ur tisztán kimutatta a panasz alaptalanságát, mely szerint hiányoznak ama bizonyítékok, melyek a boldogult sir Clarencenek azonosságát s ama törvénytelen egyéniség halálát, a kivel a panaszos fölcserélni igyekezett a néhai baronetet, igazolhatnák.

Rumington ur - mondta a többi közt - nem tudja elképzelni, mi indíthatta a fölperest arra, hogy ama fontos papírok hiányára számítsa, melyeket ezennel bátorkodik a törvényszék elé terjeszteni, kérve ezt, hogy az iratok valódisága felől meggyőződnie kegyeskedjék.

Ezzel végződött a nagy pör.

Eleinte alig akartak a jelenvoltak szemüknek és fülöknek hinni; de miután az okmányokat megvizsgálták s azokat valódiaknak találták - s miután a törvényszék a fölperest a pörköltségek viselésére ítélte s az ügy nevetségesen rövid idő, két óra, alatt el volt döntve, a közönség szörnyen csalódva érezte magát várákozásában.

Minthogy pedig ily esetekben mindig bünbakra van szükség, a kin a közönség boszut állhasson, Pennroyal urat szemelte erre ki, a kit most egyszerűen csalónak neveztek el.

Szegény ember! Ő már nagyon sokat szenvedett ama végzetszerű napon, még pedig több tekintetben; de a metsző fájdalomtól, a legélesebbtől valamennyi közt, még meg volt kimélve - nem látta azt a mosolyt, melyet felesége és Malmaison Arkibald egymással kicseréltek, midőn a törvényszék kimondta az ítéletet.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Közeledünk eme különös és végzetszerű történet végéhez.

A cselekmény most kizárólag a három főszemélyre szorítkozik.

Ha Pennroyal husz évvel fiatalabb lett volna, mikor ez a katasztrófa lecsapott a fejére, akkor csupán dühét hűtötte volna az le; de már körülbelül ötven éves ember volt s korához képest öreg ember, kit a váratlan csapás egészen földre sujtott.

Mint a patkány a lyukában, úgy ült a házában, szótlanul, tétlenül, csak is a szeszes italnak adva magát, hogy koronkint nyomoruságának a tudatát elfeledje.

Érezte, hogy végkép tönkre jutott és már késő a veszteséget kárpótolni.

A mód és erély egyaránt hiányzott nála s ezeket nem lehetett többé visszaszerezni.

Ott üldögélt a székében, töprengve egész élete fölött. Szíve mélyében megrendült, tervei meghiusulta miatt. Mi sem rázhatta föl többé lethargiájából, még az a hír sem, hogy ellensége, Malmaison Arkibald, nagynénjének, miss Tremountnak a halála után több mint hetvenezer font sterlinget örökölt s a Pennroyal-féle birtokok zálogleveleit megvásárolta és ő csakhamar egészen ellensége irgalmára kénytelen támaszkodni.

Egy tekintetben azonban Pennroyal Rikhard felülmulta Arkibaldot s ez a gondolat szolgált egyetlen vigaszául. Megvolt a felesége - az a nő, a kinek a birásáért Arkibald minden vagyonát, pénzét s ráadásul még a lelkét is odaadta volna e pillanatban.

Kati az övé volt s csupán az a gondolat, hogy a meddig él, az övé marad, tartotta vissza Pennroyal Rikhardot az öngyilkossági kísérlettől.

Egy téli este, midőn Rikhard, mint rendesen, a szeszes palackok mellett töprengve üldögélt, könnyü léptek neszét és női ruhasuhogást hallott. Tudta, hogy a felesége lépett a szobába.

Rikhard fölemelte fonnyadt arcát s a legnagyobb gyöngédséggel pillantott a belépett fiatal asszonyra.

Mint a szépség istennője jelent meg előtte Kati.

Mily fiatal, kedves és vidám! Mily üde és rózsás az arca! Mily ragyogó sötét szeme s mily selymes szép haja! Mily páratlan szépségű asszony ez!

És ez a kincs, ez az illatos, dicső fiatalság az övé, a Rikhardé és senki másé!

És a fiatal asszony örömmel volt felesége, tökéletesen meg volt győződve, hogy igazán szereti őt. Hiszen csak a legutóbbi időkben is bebizonyította ezt! Ő megvetett, tönkre jutott öreg ember s mégis szereti őt Kati! Oly sajátságos édes érzés ez! Ha őt valaha ilyen nő szeretete volna, bizonyosan más ember vált volna belőle! Ezt gondolta Rikhard ebben a pillanatban.

- Kati!

- Nos, Rikhard?

- Ne szólíts engem ily ünnepiesen... Hát nem Dick már az én nevem, a te öreg Dicked?

- Akaratlanul szólítottalak úgy.

- No, jer, ülj le ide mellém - nem, ide a székem karjára. Mily szép tőled, hogy ide jöttél. Oly elhagyatottnak érzem már magamat!... Ugy szeretném, ha még egyszer hallhatnám az én kedves Katimtól hogy szeret! Ugy-e, szeretsz?

- Csupán azért jöttem most hozzád, hogy jó éjt kívánjak; hiszen már oly késő az idő.
- Késő?... Ugyan mit beszélsz? Hiszen még kilenc óra sincs. Maradj még kissé itt s beszélgessünk. Lásd, ha itt maradsz, egy csöppet sem iszom többé.
- Fáradt vagyok nagyon s a fejem is fáj. De különben, nincs is rám szükséged.
- Nincs rád szükségem, azt mondd? Te nélkülözhetetlen vagy nekem, Kati!... Ha te nem lettél volna mellettem, már hetekkel ezelőtt meghaltam volna... Ismétlem, nem élhetek nélküled!
- Bohóság!... Mit beszélsz össze-vissza?... Tartok tőle, hogy ismét sokat ittál!
- Ugy értettem én azt, hogy ha te nem vagy, a törvényszék döntő ítélete után golyót röpittem volna a fejembe; elébb azonban, kétségkívül, annak a semmirekellőnek a fekete szívére lőttem volna keresztül, aki engem tönkre tett - a gazember!... De mivel te az enyim vagy, más módot is tudok a gyöttrésére. Az a gondolat, hogy te az enyim vagy, pokoli kín neki... Ebben a pokolban akarom én őt szilárdan tartani, a míg csak lélegzeni tudok.
- Vajjon miért törődne ő azzal, tiéd vagyok-e vagy sem?
- Azért törődik, mert szeret téged az a gézengúz!... Oh, ezért nem szükséges összeresszenned... Ő szeret téged s borzasztó arra gondolnia, hogy te más emberé vagy!... Ugyan mit gondolsz, hány ezer font sterlinget adna ő, ha neki ezt a kis kezdet csókolgatni lehetne, mint én ezt most teszem? Oh, beh szeretném, ha ezt most látná!
- Oh, mily boldogság!... Bohó vagy te!... Ugy-e, csak azért szeretsz engem, hogy ezáltal őt bosszanthasd?
- Nem, nem azért; ezt nem mondom... Isten látja lelkemet, hogy téged, Kati, minden még megmaradt erőmmel szeretlek, ép úgy, mint ahogy őt gyűlölöm!... Ebből áll most az én életem; szeretlek téged s gyűlölöm őt!... De azt hiszem, kevésbé gyűlölöm, mint ahogy téged szeretlek és ezzel nagyon sokat akartam mondani!
- Mégis azt hiszem én, hogy te azt a pálinkás palackot sokkal jobban szereted, mint engem.
- Azt hiszed? Ha ezt állítod, akkor én többé egyetlenegy csöppet sem iszom.
- No, erre nincs szükség. Egyáltalában nem akarom, hogy végettem lemondj olyasmiről, a miben leginkább kedved telik.
- Hát csakugyan szeretsz te engem, Kati?
- Ej, Rikhard, ne bolondozzál; hiszen már rég elmúlt a mi lakodalmunk napja. Most mennem kell; isten veled!
- Oh, ne menj még, ne menj! Olyan érzés lepett engem ma meg, hogy alig tudok eleget gyönyörködni benned.
- Töltsék talán neked még egy pohár szeszt?
- Nem bánom - de mégse! Ma már nem akarok többet inni, Kati...
- Nos?
- Öregszem. Én, természetszerűleg, sokkal elébb halok meg; alkalmasint elébb-utóbb megtörténik ez. Megigérsz-e nekem valamit?
- Mitsem ígérek meg. Te ép úgy túlélhetsz, mint én túlélhetlek.
- Igérd meg nekem, hogy te, történjék bármi, soha sem fogsz hozzá nőül menni. Ugy-e, Kati, megígéred ezt nekem?

- Igazán, Rikhard - én - én még soha sem hallottam tőled ennyi badarságot! Most már csak azért sem akarok itt tovább maradni, hogy egyre ily bohóságokat halljak. Te ma egészen kivétkeztél magadból, - engedj távoynom!

- Távozni? Ugyan hová? Teringettét! Félig-meddig kedvem volna megtiltani neked, hogy innen eltávozzál!... De nem, nem így gondoltam én ezt... bocsáss meg nekem, Kati! De lásd, te feleségem vagy, én meg a férjed vagyok. Te vagy az, akit legjobban szeretek a világon s néha oly nagy félelem száll meg, ha szemem elől elbocsátlak - attól tartva, hogy soha sem láthatlak többé... No de... egy kívánságomat mégis csak teljesítened kell... Adj egy csókot, mielőtt távoznál!... Ellenkező esetben nem bocsátlak el!

Kényszerűségnek engedve, csókolta meg Pennroyalné a férjét, vagyis inkább engedte magát megcsókolni, aztán gyorsan, borzongva távozott a szobából.

Pennroyal Rikhard most ismét egyedül üldögélt a szobájában, a kialvófélben levő kandallótűz mellett.

Megkísérelte a hamvadó szénét összekotorni, hogy föléleszthesse a tüzet, de hasztalan. Sehogy sem sikerült az.

Fázni kezdett; remegett a hidegtől. A házban csönd uralkodott. Oh, mily elhagyatottnak érezte magát!

Most, miután felesége távozott köréből, egyetlenegy kellemes gondolata sem keletkezett; ellenben némely visszaemlékezés, mely koránt sem tartozott a kellemesebbek közé, ott lappangott lelkének rejtett zugában.

Valamennyi visszaemlékezés közt az volt a legkellemetlenebb, mikor első felesége jutott eszébe. Miért is üldözte őt ennek az öreg asszonynak az árnya minduntalan? Miért mutatott együgyű arca oly különös szemrehányást? És miért tetszett ez különösnek, holott őt miben sem lehetett kárhoztatni? Hiszen ő csak szabad folyást engedett a dolgoknak, semmi egyebet!

S mégis mindig rá meresztette a szemét az a hülye, vén arc, az öreg Jane élettelen arca, minden zugból, a szemrehányás kifejezésével, bármerre fordult Rikhard.

Ha a boldogtalan ember a szemét behunyta, a lecsukott szemhéjakon át is látta; ilyenkor, úgy tetszett, még közelebből.

Aztán ismét fölnyitotta a szemét s ott, a lámpán tul, az árnyékból bukkant elő az öreg asszony arca.

S mily kifejezésű volt ez!

Ugy rémlett Rikhardnak, mintha intett volna neki, gunyosan vigyorogva, mintegy azt téve róla föl, hogy fél feléje közeledni!

Pedig Rikhard nem ismerte a félelmet. Ő Pennroyal volt, nemes vér keringett ereiben! Habár most már öreg és törődött volt s az utóbbi időben nagyon sokat ivott, de félni nem tudott. Nem tartozott a gyáva emberek közé. Mi több, elszánta magát, tudva hogy bárhova megy, az a látomány követni fogja...

Lassan fölkelt a székéről, szemét merően szögezve a kísértetre s kitárt karral közeledett feléje.

De mindamellett sem jutott hozzája közelebb, mert a látomány folyvást hátrált előtte.

Már végig ment a szobán s most azt vette észre, hogy a látomány kisurrant az ajtón.

Halkan nyitotta föl Rikhard az ajtót - s csakugyan, a látomány ott volt az előcsarnokban.

Az előcsarnok egyik kis asztalán pisztoly hevert. Rikhard tudta, hogy az meg van töltve.

Gépiesen, a nélkül, hogy odanézett volna, fölvette azt, a mint ott haladt el, s oldalzsebébe rejtette.

Aztán lábujjhegyen lement a csarnokból; az árnyszerű, kísérteties arc jelölte előtte az utat. Ha tétovázott, gunyos kacaj hangzott közelében.

- Hadd tudja meg, hogy Pennroyal Rikhard nem fél!

S most Rikhard követte; szilárdul eltökélte magát, hogy utána megy, akár a világ végéig!

Szerencsére, a kapu ajtaja nyitva volt; zaj nélkül ki lehetett jutni a szabadba.

Az üldöző és üldözött nesztelen surrantak tova, a csöndes, hideg éjszakába.

A holdat fellegek borították el; az árnyak oly sajátságosan feketéknek látszottak.

Semmi hó sem volt, mely a nyomokat elárulhatta volna.

Vajjon hová csalogatta őt ez a kísértet?

Északnyugati irányba, Malmaisonhouse felé ment, egyenesen a halastó irányába, mely a határvonalba esett.

Rikhard megborzadt, midőn az irányra nézve tájékozta magát s elszörnyedt ama gondolatra, hogy elhalt feleségének a lelke a világ valamennyi helye közül csak épen oda vezeti őt!...

De egyszerre, az utolsó pár pillanatban, úgy tetszett, mintha az árnyalak testet öltött volna. Szürke ruhás nőalak, mely tisztán látható volt a gyöngé holdvilágnál, nesztelen léptekben haladt előtte.

Ép abban az irányban ment előre, a melyben az öreg Jane, sok-sok év előtt, - életének utolsó napján.

S miért ment most ismét arra? Bizonyosan a halastóhoz akarta őt vezetni.

Egyre gyorsabban lépdelt előtte a női alak, hol eltűnve az árnyékban, hol ismét a világosságra bukkanva. Sem vissza nem fordult, sem nem hívogatta Rikhardot, kinek ugyancsak szaporázni kellett lépteit, hogy valamikép szeme elől el ne veszítse a látományt.

Végre megpillantotta némi távolságban a homályos viziükröt.

Rikhard összeszorította a fogát és követte a kalauzoló kísértetet.

A szürke tünemény megállt. De hát valóban Jane-e ez? Ez a magas, karcsu termet még sem lehet a Jane termete!

Talán valamely más nőnek a lelke!... Vajjon kísértet-e ez?... S ha az, akkor alkalmasint kísértet az a férfi-alak is, mely a bokorból előbukkant s a női látomány felé közeledik!

A két alak összetalálkozik. A férfialak karjai közé szorítja amaszt, számtalanszor megcsókolja ajkát és szemét.

Csókok! Ugy van, azok csókok voltak.

Egyszerre, úgy látszott, hogy beszédbe eredtek. A férfi átölelte a nő derekát.

A holdvilág most a férfi arcára vetette fényét s láttatta vonásait, - halálos ellenségének a vonásai voltak ezek, a Malmaison Arkibaldéi! A nő pedig nem az ő néhai, hanem élő neje volt.

- Mi itt tökéletes biztosságban vagyunk, édesem, - szólt Arkibald, - a szobád már rendbe van hozva s a fölfedeztetés lehetetlenség. Persze eleinte nagy feltűnést fog a dolog kelteni; egy ideig majd keresnek téged s én mindent elkövetek, hogy a keresőket tévuttra tereljem s a gyanut elhárítsam.

Akkor végre is arra a meggyőződésre jutnak, hogy te külföldre menekültél, sőt talán Rikhardra hárulhat a gyanu, hogy téged is eltett láb alól, mint első feleségét. Előbb-utóbb fölhagynak végre is a nyomozással. Mindenesetre mi szabadon s minden aggály nélkül találkozhatunk egymással. Te, Malmaisonban, sem pénzzel sem szép szóval nem vehetnél rá senkit, hogy lábát a keleti szobába betegye; a mi pedig a másik szobát illeti, mi ketten vagyunk csupán azok az élő lények, a kiknek erről tudomásunk van. Ugy-e édesem, azt a kis időt, melyben fogságban kell maradnod, eltűröd, ha börtönőröd a szerelem lesz?

A nő remegve simult a fiatal emberhez.

- Nem gondoltam, hogy oly nehezen esik nekem, azt az embert elhagyni, - susogta. - Gyülölöm őt és mégis nehezen esik ez. Ő oly nyomorult és elhagyatott. Mitevő lesz majd ezentul? Örökké csak azt hajtogatta, hogy szeret s viszont-szerelmemért esengett... Kért, hogy Dicknek nevezzem őt... S csókot is követelt tőlem... Oh, Arkibald, még most is érzem a csókját, a tied után is... Örökre fogom azt érezni!

- Nem; feledtesse el veled ez a csók!

- Csitt! Valami neszt hallottam.

- Csak képzelődöl... izgatott vagy!

- Oh, nézd csak, amott!... Ő az! No, most isten legyen nekem irgalmas!

Arkibald megfordult - s valóban ott állt Pennroyal Rikhard magas alakja, födetlen fejjel s oly kifejezéssel arcán, mely néma átokhoz hasonlított.

És mégis mosolygott ez az arc s irtózatossággal hajtotta meg magát.

- Jó estét, sir Arkibald!... Szabad-e egy kérdést intéznem önhöz, t. i. azt: van-e nála fegyver?

Arkibald némán vett ki zsebéből egy pisztolyt.

- No, ez nagyon derék! Lássuk csak! Pennroyalné asszony, miután ön feleségem, lesz talán oly kegyes, nekünk a jelt a lövésre megadni?... Nem, ő jobbnak véli elájulni... Nos, akkor segíteni kell magunkon valamiképen, ahogy tudunk... De engedjen egy kérést intéznem önhöz, kedves Arkibald ur, nevezetesen azt, hogy jól, ügyesen célozzon, mert egy hibás lövésnek mind önre, mind Pennroyalné asszonyra nézve kellemetlen következése lehetne. Most pedig ezt a kavicsot földobom a légbe s ha az a víz tükrét érinti, lövünk. Meg van ön ezzel elégedve?... Nos, vigyázzunk!

Kezében tartotta a követ s épen föl akarta azt dobni, mikor a baronet először tett megjegyzést:

- Pennroyal ur, vajjon nem lenne-e jobb ezt az ügyet elejteni?

- Hitvány, gyáva, gazember! - sziszegte ellenfele s őrzöngő dühe áttört a gunyos udvariasság vékony köpenyén. - Jer ide, hadd lőjjelek le mint nyomorult ebet!

Több szó fölösleges volt.

Arkibald fölemelte a pisztolyt, ellenfele földobta a kavicsot s mikor a kő a víz fölületét érintette, egyszerre sütötték el fegyverüket mind a ketten.

A Pennroyal Rikhard pisztolya csütörtököt mondott, mig Arkibaldnak a golyója ellenségének áthatolt a szívére.

Pillanatig ingadozott, aztán arcra bukott s esés közben, utolsó erejének megfeszítésével, mozdulatlanul fekvő neje felé dobta a pisztolyt. De eltévesztette célját s Arkibaldnak a halántékát érte.

Mielőtt még a vízbe dobott kő okozta gyűrűk a tavon elsimultak, Pennroyal Rikhard már megszűnt élni.

Pennroyalné még látszólag eszméletlen állapotban volt; de mikor Arkibald közeledett hozzá, fölemelkedett s először rá nézett, aztán a halottra.

- Nem érdemelte a fáradságot, - szólt Kati.

- Hiába, most már megtörtént, - viszonzá Arkibald. - Megsérültél?

- Nem; de mit tegyünk most?

- Vissza kell térnünk Malmaisonba.

- De ezt a holttestet nem hagyhatjuk itt.

Arkibald lehajlott ellenfele testéhez s megfordította. Arca nyugodt, boldog kifejezést mutatott.

- Bevetem a tóba, - szólt Arkibald. - Nem az ő holtteste az első, mely oda került.

S átölelve a holttestet, oda cipelte a vízhez levezető lépcsőkhöz. Kati ott ült a földön s térdét kezeivel átkulcsolva nézte, mit tesz Arkibald.

Majd hallotta a víz loccsanását s aztán csöndesség következett.

Arkibald visszatért, fölvette a pisztolyt s azt is bedobta a vízbe.

- A víz ma éjjel befagy, - mondta Arkibald - s a többit majd elvégzik a halak... Most pedig menjünk!

*

A malmaisoni titkos teremben egy tucat ezüst kar-gyertyatartó árasztott világot. A gyertyák fénye drága, gondosan megválogatott butorokra vetődött s ez a terem bátran szolgálhatott egy előkelő szép asszony boudoirjául. Művészileg faragott ébenfaszékek világoskék damasztal voltak borítva.

Egy gyöngyházzal kirakott szekrénykén pompás edények álltak, melyek vert aranyból készültek. A talajt világos színű perzsa szőnyegek s értékes bőrök borították.

A kandallóban élénk tűz lobogott s a terem közepén álló kerek asztalon oly vacsora volt, mely egy római inyenecnek az étvágyát is fölingerelte volna.

A szoba hátsó falán óriási tükör vetette vissza a gyertyák fényét az értékes gyönyörű tárgyakra.

Egy fülkében mereven, dacosan állt egy középkori gazdag harci fölszerelvény, a vaskeztyűk a kard markolatára támaszkodva, a sisak lezárva.

Szinte azt lehetett volna gondolni, hogy eme fölszerelvény hajdani tulajdonosának a lelke pillant ki a sisak rácsozatán, megvető mosolylyal szemlélve mindeme fényt és pompát.

A vaspántokkal borított nehéz tölgyfaajtón két halvány, bágyadtnak látszó személy lépett most be, egy férfi meg egy nő.

A férfi a kandalló tűzéhez vezette a nőt s alacsony széssel kínálta meg. Aztán levette az ágyról a kék selyem terítőt s gyöngéden beburkolta azzal.

A fiatal asszony alig látszott észrevenni, hogy tulajdonképpen hol van ő. Mozdulatlanul bámult maga elé, időnkint összerezzenve.

Nyilván látszott, hogy lelke messze kalandozott, valamely borzasztó visszaemlékezés nyomása alatt.

A férfi az asztalhoz ment s megtöltve borral egy poharat, a nő ajkához tartotta, ki némi vonakodás után ivott egy kortyot.

- Oly biztosságban vagy itt, akár egy magános szigeten volnál. Én majd gondoskodom arról, hogy semmiben se legyen fogyatkozásod, amíg csak itt leszel.

- S mit használ ez? - kérdezte bágyadt, közönyös hangon.

- Nem sokára eltávoznunk innen, - folytatta a fiatal férfi. - Ne csüggedjél, édesem; a mi boldogságunk csak ezután következik.

- Soha sem feledhetem én azt, - ismételte a nő összeborzadva. - Mit ér mindez, ha nem tudok tőle soha szabadulni?... Azt hiszed, hogy a tó már befagyott?

- Ne is gondolj többé erre. Ha kissé több bort iszol s megmelegedtél, mindeme töprengéseid eloszlanak. Semmi olyan nem történt, a mi érdemes lenne a bánkódásra... Kati, én sokkal jobban szeretlek, mint valaha!

- S mit használ ez? - ismételte a nő ugyanazon a tompa hangon.

Kis szünet múlva a férfi így szólt:

- Nehány pillanatra el kell tőled távoznom; - szükséges, hogy lady Malmaison és a cselédség előtt mutassam magamat. Senki sem tudja, hogy hazuról távoztam. Mikorra visszatértem, akkor már fölmelegedtél s majd együtt vacsorálunk. Ne légy oly levert, édesem!

S lehajlott a fiatal nőhöz, hogy megcsókolja.

A nő az undor egy nemével taszította vissza.

- Vér van a homlokodon! - susogta borzongva.

- Csak egy kis karcolás, - viszonzá a férfi - egészen elfeledkeztem erről.

S megkísérelte a mosolygást.

- Nos, a viszontlátásig! - szólt aztán. - Legkésőbb félóra múlva visszatérek.

A nő mitsem válaszolt.

Miután a férfi egy pillanatig még nézte, megfordult és elhagyta a szobát.

Behuzta maga után a nehéz tölgyfaajtót s gondosan becsukta. Aztán tapogatózva haladt végig a folyosón s kisurrant a titkos nyíláson.

Aztán elrejtette az ezüst vesszőt a szokott helyére, a padolat alá s a mellékszobába ment.

Pillanatig megállt a küszöbön, az ajtófélhez támaszkodva.

Kábultság és lankadtság érzete lepte meg s a feje rendkívül nehéznek tetszett. De igyekezett erőt venni magán s a felől kezdett gondolkozni, mit tegyen voltaképen?

Mikor a fölépcsőhöz jutott, hirtelen eszébe jutott egy gondolat, melytől az utolsó pillanatokban hiába igyekezett szabadulni - s bement a lady Malmaison szobájába.

Körülbelül tizenegy óra volt.

A jó asszonyság a társalkodónőjével kártyázott. Kedvenc ebe ott aludt az ölében.

Lady Malmaison álmélkodva pillantott föl, mert Arkibald nagyon ritkán tisztelte meg látogatásával.

- Mama, - szólt, ügyetlenül támaszkodva a szék karjára, - hol van Kati?

- Mi történt, fiam?

- Ma volt az ő lakodalma? - folytatta a baronet, neheztelést kifejező hangon.

Lady Malmaison s a társalkodónő rémülten pillantottak egymásra.

- Ezt én mégis barátságtalanságnak tartom - folytatta a fiatal ember neheztelő hangon, - mert Rikhard megígérte nekem, hogy én leszek a násznagya s ime - míg én aludtam, megtartották a lakodalmat. Nem szép volt ez Katitól s én nem is szeretem őt; de én nem is hiszem, hogy Rikhard az oka ennek; hiszen ő oly jó! Őt szeretem én!

- Csöngessen ön Simpsonnak, - sugta lady Malmaison a társalkodónőnek hebegve - s intézkedjék ön, hogy rögtön hívják elő dr. Rollinsont.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Amaz izgalmaknak, gyanításoknak és csudálkozásoknak idejében, melyek Pennroyal Rikhard és neje titokzatos eltűnését követték, még álmában sem jutott eszébe senkinek, összefüggést keresni ama megfoghatatlan körülmény és ama szintén feltűnést okozott tény közt, hogy a szegény Arkibald ismét visszaesett hülyeségébe.

De hogy is juthattak volna arra a gondolatra? Hiszen mindenki tudta, hogy Arkibald egész nap, sőt este is a szobájában tartózkodott, míg csak elhomályosult elmével lady Malmaisont föl nem kereste. Azt mindenki tudta, hogy a két család közt ellenségeskedés uralkodott; de ebben az esetben ez semmi szerepet nem játszhatott.

A házaspár eltűnését illetőleg, senki sem gondolt arra, hogy büntény áldozatai is lehettek, mert általában az a nézet uralkodott, hogy Pennroyal urnak elég oka volt, hátat fordítani oly helynek, hol tekintélye és hitele végkép oda lett. Legnagyobb valószínűségnek tartották az emberek azt, hogy a házaspár megszökött a hitelezői elől s álnév alatt él, valahol a kontinensen vagy Amerikában.

Azon senki sem csudálkozott, hogy együtt hagyták el az országot, mert tudva volt, hogy ők, kivált az utolsó évben, nagyon boldogan éltek együtt.

Egy lovász elbeszélésének, a ki azt állította, hogy kevéssel a törvényszéki tárgyalás előtt látta, midőn Pennroyalné és Arkibald találkoztak, senki sem akart hitelt adni.

Igy multak el hónapok s hónapok után esztendőök.

A Pennroyal-féle kastélyt és birtokot eladták s a hajdani birtokos neve is kezdett a feledékenység homályába merülni.

Az ismét hülyévé lett baronet s agguló anyja csendes visszavonultságban éltek és csak kevés embernek a látogatását fogadták.

Ugy látszott, mintha sötét árny borult volna a Malmaisonok házára, különösen ennek ama részére, hol a keleti szoba volt.

A régi történetet, Arkibaldnak és őseinek varázsló tehetségéről, ismét föllevenítették.

Némely babonás lélek abban a véleményben volt, hogy a mostani állapota büntetés volt ama vakmerőségeért, hogy tiltott titkok kipuhatolását kísérelte meg.

A szomszédság vélekedése szerint, a Malmaison-ház fölött átok lebegett. Hiszen a keleti szoba mindig kísértetek látogatásáról volt híres; de oly borzasztó zakatolást soha sem vettek észre, mint abban az időben, melyben Arkibald elméje elhomályosult.

Ugy tetszett, mintha valamely démon a szegény baronet szomorú állapota fölött kacagott volna.

Hallottak az emberek vad kiabálást, tompán ugyan, de eléggé tisztán hallhatólag, ama szobának a táján, noha mindenki tudta, hogy ott egyetlen élő lény sem lakik.

Bizonyyal, eme titokzatos helyet megátkozták.

Egy este későn - 1833. január 22-dike volt. - Arkibald épen a lépcsőkön kezdett fölfelé haladni, ama hirtelen támadt gondolattal, hogy mily célból teszi ő ezt.

Nem tudott rá visszaemlékezni, vajjon lady Malmaison meg a cselédség látta-e őt, vagy nem?

Nem csuda, hogy kissé szórakozott volt, hiszen oly borzasztó, sötét titok nyomta a lelkét.

De kétségkívül láthatták őt, mert hiszen az imént azzal a szándékkal hagyta el Katit, hogy megmutassa magát. Ugyan miért jönne ő most föl ismét a lépcsőkön, ha nem ily szándék vezette volna?

Lelke különféle tervekkel foglalkozott. Nagyon valószínűleg, azt hiszik az emberek, hogy Pennroyalné férjével együtt elhagyta az országot, hogy hitelezőiktől megszabaduljanak. Csak a tó befagyott volna s a hideg idő néhány hétig tartana, akkor minden nyom elenyészne, hogy bármely gyanu is támadhatna.

Azonban, végre is, ha odáig jutna a dolog, neki nagyon könnyű volna alibijét kimutatni.

Végre is, ő csak a kényszernek engedelmeskedett; védekezése jogosult volt s mind a két részről hasonló föltételek... Ő nem volt bűnös, kivéve, ha... ezt bűnnek nevezik, ezért ő szívesen magára vállalja a felelősséget.

Nemsokára képesek lesznek ők együtt elutazni Olaszországba vagy Spanyolországba, vagy akárhová, hol néhány boldog évet tölthetnek el.

Számtalan kedvező lehetőség merült föl a számukra. Ott a külföldön megesküdhetnek s aztán bátran visszatérhetnek Angolországba. Hiszen ők fiatalok voltak, üde, fiatal élet pezsgett bennök. Az utóbbi borzasztó esemény árnya csakhamar eltűnik előlük.

Kati ideges és levert volt, mikor őt odahagyta; de ezen nem is lehet csudálkozni!...

De bor, jó táplálék és melegség majd visszaadja arcának üdeségét és szemének a fényét.

Oh, az ő bájos Katija! Ez a kedves, dacos, gyöngéd és büszke asszony!... Végre is az övé lesz!... Ugy van!... Élvezni fogják végre a boldogságot s egymásnak szentelve életüket... együtt is halnak majd meg, egymásnak a karjai közt.

Ily gondolatok keringtek Arkibaldnak az agyában, mikor a keleti szobába lépve, gyertyát gyújtott, mely egy éji asztalon állt.

Egy pillantást vetett az órájára.

Fél tizenkettőre járt.

No, fél óránál nem volt tovább távol.

Vajjon mit csinálhatott ezalatt Kati? Mivel tölthette az időt?

Arkibald megállt egy pillanatra és látta a szép asszonyt lelki szemével, igéző állásában; de türelmetlensége előre üzte.

Gyorsan kivette az ezüst vesszőt rejtekéből, megnyitotta a titkos ajtót s kezében a gyertyával, bement.

Pillanat alatt elérte a belső tölgyfaajtót, mely azonban nem nyílt meg.

Aztán eszébe jutott, hogy azt biztosság végett ő zárta be. A kulcs a zárban volt, megfordította azt s belépett.

Az álmélkodás önkénytelen fölkiáltása lebbent el ajkáról.

A kedves világosság helyett, melyet várt, a teremben koromsötétség uralkodott, mely csaknem elnyomta gyertyájának gyöngye világát.

S miért volt itt most oly hideg?

Hová lett az a tűz, mely még félórával elébb oly vidáman lobogott?

Eloltotta talán Kati a gyertyákat s eltávozott?

De ez lehetetlenség, hiszen az ajtókat ő zárta be, Arkibald!...

- De ime ott van!

Ott térdepelt egy alacsony szék előtt, melyre karját helyezte, arcával rá borulva.

Oly helyzetben volt, mint aki buzgón imádkozik.

Nagy és sűrű haja föl volt bontva s a vállain omlott alá.

De meg sem mozdult.

Sajátságos!... Imádkozott-e, vagy az álom vett rajta erőt?

Arkibald ismét közeledett néhány lépésnyire, aztán megint megállt.

Kati még most is mozdulatlanságban vesztegelt.

- Kati! - susogta Arkibald gyöngéd hangon.

S mivel a fiatal asszony mit sem válaszolt, folytatta, hangosabban szólítva meg:

- Kati, itt vagyok újra s voltaképen meg kellene dorgálni téged, hogy a tüzet ki hagyta aludni s engem ezzel a sötétséggel megijesztettél. Miért térdepelsz itt? Jer, édesem, ma este nem szükséges imádkoznunk!... Kati!... Akarsz-e most nekem egy csókot adni?...

Talán elájult? Szegény, édes Katim!... Bizonyosan elájult.

Oda ment közvetlen közelébe a fiatal asszonynak s kezét a vállára tette.

Ugy rémlett most Arkibaldnak, mintha csak az üres szövetet fogta volna meg.

Hirtelen, görcsös mozdulattal fordította félre a térdeplőt, úgy hogy arcát megláthassa...

Borzasztó látvány merült most föl meredt szeme előtt, mely az iszonyodástól kijött üregéből. Oly látvány volt ez, melyet nem lehet leírni.

Arkibald felordított s mozdulatlanul állt ott. Nem volt ereje, elfordítani arcát.

*

Eme borzasztó esemény után Arkibald még háromnegyed óráig élt.

Dr. Rollinson folyvást mellette tartózkodott s az ő közlésének köszönhetem én a leírt történetet.

Szigoruan ragaszkodtam a tényekhez, habár, természetesen, némely párbeszéd csak úgy van kigondolva, de mindig logikai összefüggésben a valósággal.

Minden adat és körülmény igaz.

Dr. Rollinson megvizsgálta Arkibald agyát halála után s tudományos szempontból némely érdekes dolgot észlelt azon; én azonban meg vagyok győződve arról, hogy eme sajátságos ember lelkének a titka nem azon alapult.